

Suvestinė redakcija nuo 2019-11-07 iki 2020-05-28

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. [42-2040](#), i. k. 110301MISAK00D1-275

Nauja redakcija nuo 2019-05-08:

Nr. [D1-266](#), 2019-05-06, paskelbta TAR 2019-05-07, i. k. 2019-07360

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL KLIMATO KAITOS PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2010 m. balandžio 6 d. Nr. D1-275

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsniu, Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punktais, 4 straipsnio 1 dalimi ir įgyvendindamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1443 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymą“ 1.2 ir 1.3 papunkčius:

1. T v i r t i n u Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. P a v e d u:

2.1. Aplinkos ministerijos Klimato kaitos valdymo grupei koordinuoti Klimato kaitos programos administravimą, sąmatų ir ataskaitų rengimą ir tvirtinimą;

2.2. Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai vykdyti Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos apraše nurodytos atsakingosios institucijos funkcijas, išskyrus šio įsakymo 2.4 papunktyje nurodytas funkcijas;

2.3. VšĮ „Būsto energijos taupymo agentūra“ pagal kompetenciją atlikti kompensacinių išmokų mokėjimus ir kiekvienais kalendoriniais metais iki sausio mėnesio 31 d. teikti ataskaitas apie metinėje Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmatoje daugiabučių namų renovacijos projektų kompensacinėms išmokoms skirtų lėšų panaudojimą;

2.4. VšĮ „Būsto energijos taupymo agentūra“ vykdyti Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos apraše nurodytas atsakingosios institucijos funkcijas, susijusias su daugiabučiams namams skiriama valstybės parama pagal Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmatose nurodytas finansavimo priemones.

3. N u s t a t a u, kad apie daugiabučių namų renovacijos projektų paraiškų, numatytų finansuoti Klimato kaitos programos lėšų naudojimo metinėje sąmatoje, priėmimą finansavimui gauti ir kitą reikalingą informaciją apie VšĮ „Būsto energijos taupymo agentūra“ vykdomą paraiškų priėmimą papildomai skelbiama Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros interneto svetainėje. VšĮ „Būsto energijos taupymo agentūra“ per 30 dienų nuo Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančio plano patvirtinimo pateikia Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai prašymą paskelbti šiame punkte nurodytą informaciją.

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

2010 m. kovo 26 d. raštu Nr. (13.22-0301)-5K-1006761)-6K-1002814

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2010 m. balandžio 6 d.
įsakymu Nr. D1-275
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2019 m. gegužės 6 d.
įsakymo Nr. D1-266 redakcija)

KLIMATO KAITOS PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato tikslinio Klimato kaitos programos (toliau – Programa) lėšų panaudojimo tvarką, pagal Programą finansuojamų projektų atrankos, finansavimo ir priežiūros stebėsenos, ataskaitų teikimo reikalavimus, pareiškėjų, aplinkos ministro paskirto Aplinkos ministerijos struktūrinio padalinio, koordinuojančio Programos administravimą (toliau – Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys), ir atsakingosios institucijos, atliekančios Programos lėšomis finansuojamų projektų paraiškų surinkimą, vertinimą ir priežiūrą (toliau – atsakingoji institucija), teises ir pareigas.

2. Tvarkos aprašas taikomas paskolų ir subsidijų investavimo į įmonių akcijas forma Programos lėšomis finansuojamiems projektams, informaciniais ir tiriamiesiems klimato kaitos projektams, kurie susiję su klimato kaitos padarinių švelninimu (išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimu) ir prisitaikymu prie klimato kaitos pokyčių. Tvarkos aprašas netaikomas Programos lėšų naudojimui finansuojant Lietuvos Respublikos įmoką į Europos Sąjungos bendrą finansinį indėlį, kompensacines išmokas fiziniams asmenims ar projektus prisitaikymo prie klimato kaitos pokyčių ir klimato kaitos padarinių švelninimo priemonėms įgyvendinti trečiosiose valstybėse.

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **bendradarbiavimo sutartis** – Aplinkos ministerijos ir kredito įstaigos sudaroma sutartis, kurioje nustatomos pagrindinės bendradarbiavimo sąlygos pareiškėjams teikiant paskolas Klimato kaitos programos lėšomis;

3.2. **bendrojo naudojimo objektų valdytojas** – daugiabučio gyvenamojo namo butų ir kitų patalpų savininkų įsteigta bendrija, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotas asmuo arba bendrojo naudojimo objektų administratorius, valdantys bendrojo naudojimo objektus;

3.3. **didelės apimties projektas** – projektas, kuriam prašoma finansavimo suma viršija 200 000 Eur;

3.4. **kaimo bendruomenė** – kaimo vietovės gyventojai, siejami bendrų gyvenimo kaimynystėje poreikių ir interesų. Kaimo bendruomenė, siekianti gauti finansinę paramą, turi Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo arba Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo nustatyta tvarka įsteigti bendruomeninę organizaciją, kurios paskirtis – per inicijuotus projektus įgyvendinti viešuosius interesus, susijusius su gyvenimu kaimynystėje;

3.5. **daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) kompensacinė išmoka** – Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta finansinė parama, kuri teikiama pagal Klimato kaitos programos lėšomis daugiabučių namo butų ir kitų patalpų savininkams (fiziniams ir juridiniams asmenims), įgyvendinusiems daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektą pagal Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 1213 „Dėl Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo“, ar ją atitinkančias savivaldybių tarybų patvirtintas programas ir kuria papildomai kompensuojama Vyriausybės nutarimu nustatyta investicijų dalis, tenkanti Vyriausybės nustatytoms energinį efektyvumą didinančioms priemonėms, jeigu skaičiuojamosios šiluminės

energijos sąnaudos įgyvendinus projektą sumažėja ne mažiau kaip 40 procentų, palyginti su skaičiuojamomis šiluminės energijos sąnaudomis iki atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo;

3.6. **mažos apimties projektas** – projektas, kuriam prašomas finansavimas neviršija 14 500 Eur;

3.7. **mokėjimo prašymas** – atsakingajai institucijai, o įgyvendinant informacinius ir tiriamuosius klimato kaitos projektus Aplinkos ministerijai pareiškėjo teikiamas atsakingosios institucijos direktoriaus ar aplinkos ministro įsakymu patvirtintos formos prašymas apmokėti ir (ar) kompensuoti projekto išlaidas;

3.8. **nepriklausomas vertintojas** – Nacionalinio akreditacijos biuro akredituota įstaiga ar kitos Europos Sąjungos atsakingosios institucijos akredituota įstaiga, turinti teisę tikrinti įrenginių išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ataskaitas;

3.9. **finansavimo sutartis** – Aplinkos ministerijos su pareiškėju sudaroma sutartis dėl paskolos per kredito įstaigą suteikimo projektui įgyvendinti ar dėl subsidijos suteikimo įgyvendinant informacinius ir tiriamuosius klimato kaitos projektus arba atsakingosios institucijos su pareiškėju sudaroma sutartis dėl subsidijos projektui įgyvendinti suteikimo, kuriose numatoma lėšų panaudojimo, projekto vykdymo ir atsiskaitymo tvarka;

3.10. **projekto įgyvendinimo laikotarpis** – finansavimo sutartyje nustatytas laikotarpis, per kurį vykdoma projekto įgyvendinimo veikla (sutarčių pasirašymas, prekių, paslaugų įsigijimas, darbų atlikimas, įrangos montavimas, derinimas, paleidimas, eksploatacija);

3.11. **projekto įgyvendinimo laikotarpio pradžia** – projekto finansavimo sutarties įsigaliojimo data;

3.12. **projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaiga** – projekto galutinio mokėjimo prašymo patvirtinimo data, kai baigta visa projekto veikla ir patirtos visos su projekto įgyvendinimu susijusios tinkamos finansuoti išlaidos (išskyrus šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos ataskaitos patvirtinimo išlaidas);

3.13. **tikslinės paskolos sutartis** – sutartis, kurią Aplinkos ministerija sudaro su kredito įstaiga dėl paskolos suteikimo tai įstaigai ir kurioje nustatoma paskolos suteikimo ir grąžinimo, gautų lėšų naudojimo ir apskaitos tvarka ir reikalavimai, kurių kredito įstaiga turi laikytis suteikdama paskolą pareiškėjui. Tikslinės paskolos sutarties tipinę formą tvirtina aplinkos ministras;

3.14. **ūkinė komercinė veikla** – nuolatinė savarankiška, savo rizika plėtojama asmens veikla siekiant pelno, susijusi su daiktų pirkimu ir pardavimu ar paslaugų teikimu kitiems asmenims už atlygį;

3.15. **vertinamasis laikotarpis** – laikotarpis, pagal kurį nustatoma, ar įgyvendintas projektas daro įtaką išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokyčiams, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2 priede;

3.16. **vidutinės apimties projektas** – projektas, kuriam prašoma finansavimo suma viršija 14 500 Eur, bet nėra didesnė kaip 200 000 Eur;

3.17. **informaciniai ir tiriamieji klimato kaitos projektai** – projektai, kuriais įgyvendinamos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 5.3 ir 5.5 papunkčiuose nurodytos priemonės.

3.18. Vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatyme ir Lietuvos Respublikos finansų įstatyme vartojamas sąvokas.

4. Paraiškoje gauti subsidiją ar kompensacinę išmoką asmens duomenys teikiami ir naudojami vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (OL 2016 L 119, p. 1) (toliau – Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.

II SKYRIUS

PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMAS, METINIŲ SĄMATŲ IR ATASKAITŲ SUDARYMAS IR TVIRTINIMAS

5. Programos lėšos naudojamos Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatytiems projektams finansuoti:

5.1. energijos vartojimo ir gamybos efektyvumo didinimo projektams: gyvenamiesiems namams ir visuomeninės paskirties pastatams modernizuoti, kitiems projektams, kurie leidžia efektyviausiai sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį energetikos, pramonės, statybos, transporto, žemės ūkio, atliekų tvarkymo ir kitose srityse, įgyvendinti;

5.2. atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimui skatinti, aplinkai palankioms technologijoms, tarp jų efektyvios energijos gamybos kogeneracijos būdu, diegti;

5.3. Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo priemonėms vykdyti;

5.4. miškams atkurti ir įveisti;

5.5. visuomenei informuoti ir šviesti, mokslo tiriamiesiems darbams ir jų sklaidai, veiklos vykdytojams ir kitiems asmenims konsultuoti ir mokyti aktualiausiais klimato kaitos politikos valdymo ir įgyvendinimo, energijos vartojimo efektyvumo didinimo, atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo ir aplinkai palankių technologijų diegimo klausimais;

5.6. pagal Europos Sąjungos teisės aktus, Klimato kaitos konvenciją, Kioto protokolą, Paryžiaus susitarimą ir kitus tarptautinius susitarimus nustatytoms prisitaikymo prie klimato kaitos pokyčių ir klimato kaitos padarinių švelninimo priemonėms įgyvendinti Lietuvos Respublikos teritorijoje ir trečiosiose valstybėse;

5.7. kitoms klimato kaitos politikos veiksmingo valdymo finansinėms priemonėms, kurios, naudojantis valstybės pagalba, leistų veiklos vykdytojams, eksploatuojantiems sektorių ar jų pošakių įrenginius, kuriems gresia reali anglies dioksido nutekėjimo rizika dėl didelių netiesioginių išlaidų, kurios faktiškai patiriamos su išmetamu šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu susijusias išlaidas perkeltiant į elektros energijos kainas, ir kitiems ūkio subjektams, kurių vykdoma veikla nepatenka į šio įstatymo 1 priede nurodytą veiklos rūšių sąrašą, sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo išpareigojimų finansinę ir ekonominę naštą, įgyvendinti – ne daugiau kaip 25 procentų pajamų, gautų pardavus aukcione apyvartinius taršos leidimus;

5.8. Programos lėšų administravimui ir Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų registro administravimui finansuoti.

6. Programos lėšos naudojamos vadovaujantis metine Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmata (toliau – metinė sąmata), kurios projektą Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys parengia pagal Tvarkos aprašo 1 priede nustatytą metinės Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmatos formą ir iki kiekvienų metų sausio 30 dienos pateikia svarstyti Nacionaliniam klimato kaitos komitetui ir Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetui.

7. Metinę sąmatą, apsvaistytą su Nacionalinio klimato kaitos komitetu ir Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetu, tvirtina aplinkos ministras įsakymu.

8. Einamaisiais biudžetiniais metais nepanaudotos Programos lėšos naudojamos kitų kalendorinių metų sąmatoje numatytoms priemonėms finansuoti, išskyrus 5.8 papunktyje numatytas priemones. Metinė sąmata gali būti tikslinama metų eigoje. Patikslinta metinė sąmata derinama ir tvirtinama Tvarkos aprašo 7 punkto nustatyta tvarka. Aplinkos ministro įsakymu tvirtinamas metinis Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojantis planas (toliau – metinę sąmatą detalizuojantis planas), kuriuo nustatomas nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo ir perleidimo sutartimi ar kitais šaltiniais gaunamų lėšų paskirstymas.

9. Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys kasmet rengia, teikia Nacionaliniam klimato kaitos komitetui ir Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetui svarstyti ir iki kovo 1 d. teikia aplinkos ministrui įsakymu tvirtinti Nacionalinio klimato kaitos komiteto ir Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komiteto apsvaistytą praėjusių metų Klimato kaitos programos lėšų panaudojimo ataskaitą. Šios ataskaitos rengiamos pagal atsakingosios institucijos iki kiekvienų metų sausio 20 d. pateiktą apibendrintą informaciją apie Programos lėšomis

finansuotų projektų įgyvendinimą.

10. Jeigu aplinkos ministro įsakymu nenustatyta kitaip, ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo metinę sąmatą detalizuojančio plano patvirtinimo atsakingoji institucija skelbia savo interneto svetainėje ir pateikia prašymą Aplinkos ministerijai paskelbti Aplinkos ministerijos interneto svetainėje apie atskirų Tvarkos aprašo 5 punkte nurodytų ir metinėje sąmatoje numatytų finansuoti projektų paraiškų priėmimą finansavimui gauti ir kitą reikalingą informaciją.

III SKYRIUS

INFORMACINIŲ IR TIRIAMŲJŲ KLIMATO KAITOS PROJEKTŲ ATRANKOS IR VERTINIMO TVARKA

11. Patvirtinus metinę sąmatą, Aplinkos ministerijos administracijos padaliniai ir Aplinkos ministerijai pavaldžios įstaigos Aplinkos ministerijos struktūriniam padaliniui teikia siūlymus dėl priemonių pagal Tvarkos aprašo 5.3 ir 5.5 papunkčiuose nurodytas finansavimo sritis finansavimo poreikio.

12. Ne vėliau kaip per 60 darbo dienų nuo metinę sąmatą detalizuojančio plano patvirtinimo Aplinkos ministerijos administracijos padaliniai ir Aplinkos ministerijai pavaldžios įstaigos, kurių siūlomoms priemonėms aplinkos ministro įsakymu paskirtas finansavimas, turi pradėti vykdyti viešuosius pirkimus teisės aktų nustatyta tvarka.

13. Metinę sąmatą detalizuojančiame plane, skelbiant kvietimą teikti paraiškas, gali būti numatytos priemonės informaciniams ir tiriamiesiems klimato kaitos projektams įgyvendinti. Tokiu atveju ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo metinę sąmatą detalizuojančio plano patvirtinimo Aplinkos ministerija ir atsakingoji institucija savo interneto svetainėse paskelbia kvietimus teikti paraiškas šioms projektams įgyvendinti ir kitą susijusią informaciją.

14. Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys, vadovaudamasis Tvarkos aprašo reikalavimais, atlieka informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų paraiškų atranką, vertinimą ir projektų priežiūrą.

15. Paskelbus kvietimą teikti paraiškas pareiškėjai, norintys gauti paramą informaciniams ir tiriamiesiems klimato kaitos projektams įgyvendinti, turi tiesiogiai ar naudodamiesi pašto ar kurjerio paslaugomis arba elektroniniu paštu pateikti Aplinkos ministerijai užpildytą ir pasirašytą paraišką (Tvarkos aprašo 3 priedas).

16. Informaciniai ir tiriamieji klimato kaitos projektai atrenkami konkursiniu atrankos būdu. Reikalavimai projektų išlaidoms nustatyti Tvarkos aprašo VI skyriuje. Tinkamos finansuoti išlaidų kategorijos nustatomos aplinkos ministro įsakymu.

17. Paraiškų vertinimą sudaro šie etapai:

17.1. administracinės atitikties vertinimas negali trukti ilgiau kaip 5 darbo dienas nuo paraiškos registracijos datos. Administracinės atitikties vertinimo metu nustatoma, ar paraiška tinkamai užpildyta, ar pateikti visi reikalaujami dokumentai, ar pareiškėjas tinkamas subsidijai gauti, ar tenkinami nustatytieji specialieji reikalavimai. Jeigu atliekant paraiškų vertinimą nustatoma, kad pateikti ne visi reikalaujami dokumentai ir (ar) paraiška užpildyta netinkamai, pareiškėjui taikomos paraiškos tikslinimo procedūros, kaip nurodyta Tvarkos aprašo 87 punkte;

17.2. jeigu paraiška atitinka visus administracinio vertinimo reikalavimus, atliekamas aplinkosauginės naudos atitikties vertinimas, kuris negali trukti ilgiau kaip 60 darbo dienų. Paraiškos vertinimą atliekantis Aplinkos ministerijos struktūrinio padalinio darbuotojas prireikus gali kreiptis į kitus Aplinkos ministerijos padalinius ar ekspertus dėl papildomos informacijos suteikimo. Aplinkosauginės naudos atitikties vertinimas vyksta vadovaujantis aplinkos ministro patvirtintais Informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų, finansuojamų iš klimato kaitos programos lėšų, aplinkosauginės naudos kriterijais (Tvarkos aprašo 4 priedas).

18. Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys per 10 darbo dienų nuo paraiškų vertinimo pabaigos vertinimo išvadas teikia Klimato kaitos programos projektų atrankos komitetui (toliau – atrankos komitetas), kuris teikia pasiūlymus dėl finansavimo skyrimo ar neskyrimo atsižvelgdamas į finansuojamas veiklos kryptis, projektus vertinusių ekspertų ir Aplinkos ministerijos struktūrinio

padalinio darbuotojų išvadas, paraiškose ir su jomis pateiktuose dokumentuose esančią informaciją. Atrankos komiteto atrinkti projektai ir rekomendacijos dėl finansavimo skyrimo ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo projektų atrinkimo teikiami aplinkos ministrai. Sprendimas skirti finansavimą įforminamas aplinkos ministro įsakymu. Sprendimas neskirti finansavimo įforminamas Aplinkos ministerijos raštu, kuriame nurodomi sprendimą pagrindžiantys objektyvūs duomenys, teisės aktų normos, sprendimo motyvai ir sprendimo apskundimo tvarka. Apie priimtą sprendimą skirti ar neskirti finansavimą Aplinkos ministerija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuoja pareiškėją; paskelbia sprendimą skirti finansavimą Aplinkos ministerijos interneto svetainėje.

19. Skyrus finansavimą aplinkos ministro įsakymu, Aplinkos ministerija ir pareiškėjas pasirašo finansavimo sutartį remiantis Tvarkos aprašo 117, 118 ir 119 punktų nuostatomis.

20. Pareiškėjams, įgyvendinantiems vidutinės ar didelės apimties projektus, projektų išlaidų apmokėjimo būdas nustatomas finansavimo sutartyje. Pareiškėjams, įgyvendinantiems mažos apimties projektus, projekto išlaidos apmokamos įgyvendinus projektą išlaidų kompensavimo būdu pateikiant vieną mokėjimo prašymą (Tvarkos aprašo 6 priedas). Kartu su mokėjimo prašymu pateikiama informacija apie projekto išlaidas (Tvarkos aprašo 7 priedas), projekto įgyvendinimo eigą (Tvarkos aprašo 8 priedas), išlaidas pagrindžiantys ir apmokėjimą įrodantys dokumentai. Aplinkos ministerija pareiškėjo, įgyvendinančio vidutinės ar didelės apimties projektus, prašymu gali priimti sprendimą skirti iki 30 procentų subsidijos dydžio avansinį mokėjimą vadovaujantis Tvarkos aprašo 53 ir 54 punktuose nustatytais reikalavimais. Aplinkos ministerija pareiškėjui projekto išlaidas apmoka vadovaudamasi Tvarkos aprašo 56, 57, 58, 59 ir 60 punktuose nustatytais reikalavimais.

21. Pareiškėjas, įgyvendindamas informacinius ir tiriamuosius klimato kaitos projektus, informaciją apie projekto įgyvendinimą, projekto viešinimą ir įgyvendinimo ataskaitas teikia Aplinkos ministerijai.

22. Pareiškėjas, įgyvendindamas didelės ar vidutinės apimties informacinius ir tiriamuosius klimato kaitos projektus, finansavimo sutartyje nustatytais terminais Aplinkos ministerijai teikia tarpinę ataskaitą, kurioje pateikia bendrą esamos situacijos aprašymą, vietos sąlygas, realias prielaidas ir rizikas, kiti vidiniai ir išoriniai veiksniai, darantys įtaką projekto veiklai, pasiekta pažanga, nurodomos kylančios problemos ir numatomos priemonės joms išspręsti, informacija apie lėšų panaudojimą.

23. Pareiškėjas, įgyvendinęs projektą, per 30 darbo dienų Aplinkos ministerijai pateikia tinkamai įformintą mokėjimo prašymą, visus išlaidas pagrindžiančių ir apmokėjimą įrodančių dokumentų originalus, projekto galutinę įgyvendinimo ataskaitą. Pareiškėjai, įgyvendinantys vidutinės ar didelės apimties projektus, papildomai turi atlikti galutinį išlaidų auditą pagal Tvarkos aprašo 130.3 punktą.

24. Tinkamoms išlaidoms, jas patvirtinančių dokumentų pateikimui ir įforminimui taikytinos Tvarkos aprašo VI skyriaus nuostatos.

25. Galutinė įgyvendinimo ataskaita Aplinkos ministerijai per 30 darbo dienų po projekto įgyvendinimo pateikiama užpildžius Informacinio / tiriamojo projekto galutinę įgyvendinimo ataskaitą (Tvarkos aprašo 5 priedas).

IV SKYRIUS

PASKOLŲ TEIKIMO PAGRINDAI IR SĄLYGOS

26. Paskolos Programos lėšomis teikiamos Lietuvos Respublikos teritorijoje ūkinę komercinę veiklą vykdančioms fiziniams ir juridiniams asmenims, įgyvendinantiems Tvarkos aprašo 5.1, 5.2, 5.4 ir 5.7 papunkčiuose nurodytus projektus.

27. Paskola Programos lėšomis teikiama per kredito įstaigą, su kuria Aplinkos ministerija yra sudariusi bendradarbiavimo sutartį, Tvarkos apraše, bendradarbiavimo ir tikslinės paskolos sutartyse nustatyta tvarka ir sąlygomis. Aplinkos ministerija sudaro bendradarbiavimo sutartis su visomis kredito įstaigomis, pareiškusiomis norą bendradarbiauti. Kredito įstaiga prisiima visą

paskolos grąžinimo riziką.

28. Paskola Programos lėšomis pareiškėjams teikiama atsižvelgiant į valstybės pagalbos teikimo reikalavimus, nustatytus 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352 p. 1).

29. Valstybės pagalbos dydis apskaičiuojamas kaip bendrasis subsidijos ekvivalentas, kuris nustatomas finansavimo teikimo metu rinkoje vyraujančias palūkanų normas palyginus su teikiamo finansavimo sąlygomis. Rinkos palūkanų normos yra orientacinės palūkanų normos, kurias reguliariai nustato Europos Komisija ir kurios skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba oficialioje interneto svetainėje.

30. Paskolą pareiškėjui sudaro Aplinkos ministerijos per kredito įstaigą teikiamos Programos lėšos ir kredito įstaigos teikiamos lėšos.

31. Nustačius valstybės pagalbos dydį konkrečiai paskolai, atsakingoji institucija patikrina pareiškėjo teisę gauti tokią valstybės pagalbą.

32. Aplinkos ministerijos teikiama paskolos Programos lėšomis maksimali suma vienam pareiškėjui nustatoma atsižvelgiant į skiriamos valstybės pagalbos dydžio, kaip subsidijos ekvivalento, apribojimus, nustatytus *de minimis* pagalbai 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013.

33. Bendra paskolos suma pareiškėjui neribojama, tačiau kredito įstaigos lėšos bendroje paskolos sumoje turi sudaryti ne mažiau kaip 20 procentų.

34. Maksimalus pareiškėjui suteiktos paskolos grąžinimo terminas negali viršyti 6 (šešerių) metų.

35. Paskola pareiškėjui teikiama tik nacionaline valiuta.

36. Paskola pareiškėjui teikiama laikantis šių sąlygų:

36.1. paskolos Programos lėšomis suma išmokama pareiškėjui per kredito įstaigą pagal tikslinės paskolos sutarties bei kredito įstaigos ir pareiškėjo sudarytos sutarties dėl paskolos suteikimo nuostatas Tvarkos aprašo nustatyta tvarka atrinktą pareiškėjo projektui įgyvendinti;

36.2. paskola Programos lėšomis ar jos dalis pervedama kredito įstaigai pagal kredito įstaigos prašymą, pagrįstą 36.3 papunktyje nurodytais pareiškėjo pateiktais dokumentais. Kredito įstaiga atsakinga už pareiškėjo išlaidų atitiktį paskolos suteikimo sutarties sąlygoms;

36.3. kredito įstaiga, vadovaudamasi kredito įstaigos ir pareiškėjo sudarytos sutarties dėl paskolos suteikimo nuostatomis, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo paskolos lėšų iš Aplinkos ministerijos gavimo, pveda gautas lėšas ir kredito įstaigos teikiamos paskolos dalį pareiškėjui arba jo pasirinktam rangovui pagal pareiškėjo pateiktas sąskaitas, atliktų darbų aktus, pasirašytas sutartis ir kitus tikslinę paskolos paskirtį liudijančius dokumentus.

37. Kredito įstaiga už gautas iš Programos, bet pareiškėjui nepervestas, paskolos lėšas Aplinkos ministerijai moka bendradarbiavimo sutartyje nustatyto dydžio palūkanas.

38. Pareiškėjas už Aplinkos ministerijos per kredito įstaigą suteiktą paskolos Programos lėšomis dalį kredito įstaigai moka tik kredito įstaigos ir pareiškėjo sudarytoje paskolos suteikimo sutartyje nustatytą maržą, kuri neturi būti didesnė kaip 3 procentai.

39. Paskolos grąžinimo grafikas nustatomas tikslinės paskolos sutartyje, kredito įstaigos ir pareiškėjo sudarytoje paskolos suteikimo sutartyje.

40. Pareiškėjas kartu su paraiška paskolai gauti atsakingajai institucijai turi pateikti preliminarų kredito įstaigos, su kuria Aplinkos ministerija yra sudariusi bendradarbiavimo sutartį, dokumentą, kuris patvirtina kredito įstaigos sprendimą Tvarkos aprašo nustatyta tvarka suteikti paskolą pareiškėjui, nustatant ne didesnę kaip 38 punkte nurodytą maržą. Kredito įstaigų, su kuriomis Aplinkos ministerija yra sudariusi bendradarbiavimo sutartis, sąrašas skelbiamas Aplinkos ministerijos interneto svetainėje.

41. Tvarkos aprašo 5.1 ir 5.2 papunkčiuose nurodytų projektų maksimalų skiriamos valstybės pagalbos dydį (subsidijos ekvivalentas) riboja aplinkosauginio efektyvumo kriterijus: valstybės pagalbos dydis (subsidijos ekvivalentas) negali būti didesnis kaip 0,15 Eur vienam projektu sumažinamam kilogramui CO₂ ekvivalento. Bendras išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų

kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį apskaičiuojamas pagal Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodiką (Tvarkos aprašo 2 priedas).

V SKYRIUS SUBSIDIJŲ TEIKIMO PAGRINDAI IR SĄLYGOS

42. Subsidijos juridiniams asmenims, kaimo bendruomenėms, bendrojo naudojimo objektų valdytojams, registruotiems Lietuvos Respublikoje, įgyvendinantiems Tvarkos aprašo 5 punkte nurodytus projektus. Programos lėšų panaudojimo sritys, atitinkamai priemonei skiriama lėšų suma, pareiškėjai, paraiškų pateikimo ir atrankos būdas bei kiti specialieji reikalavimai nurodomi einamųjų metų metinę sąmatą detalizuojančiame plane.

43. Bendrieji reikalavimai pareiškėjams:

43.1. pareiškėjas nėra bankrutavęs, bankrutuojantis, likviduojamas ir (arba) restruktūrizuojamas, neturi mokestinės nepriemokos valstybės ir (arba) savivaldybės biudžetui arba kitiems valstybės fondams (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas). Jeigu pareiškėjas yra įsiskolinęs, parama gali būti teikiama tokiu atveju, kai pareiškėjas pateiks dokumentus, įrodančius, kad jis apmokėjo visus įsiskolinimus valstybei;

43.2. pareiškėjas ir / ar pareiškėjo teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija yra tinkamai įvykdęs arba vykdančias įsipareigojimus pagal Programos nuostatas;

43.3. pareiškėjas nėra atsisakęs paramos, skirtos iš Programos lėšų, kai tokia parama jau buvo paskirta.

44. Dokumentai, įrodantys pareiškėjų atitiktį jiems keliamiems reikalavimams, kuriuos kartu su paraiška turi pateikti pareiškėjas, nurodomi atsakingosios institucijos interneto svetainėje paskelbtame kvietime. Šiems ir kitiems reikalavimams patikrinti atsakingoji institucija gali naudotis prieinamomis duomenų bazėmis ir registrais.

45. Pareiškėjas, pažeidęs 43.2 ir 43.3 papunkčiuose keliamus reikalavimus, neturi teisės kreiptis į atsakingąją instituciją dėl paramos iš Programos lėšų skyrimo dvejus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo. Kol nėra priimtas galutinis sprendimas dėl nustatyto pažeidimo, pareiškėjas, pažeidęs 43.2 papunkčio reikalavimus, neturi teisės kreiptis į atsakingąją instituciją dėl paramos iš Programos lėšų skyrimo naujiems projektams įgyvendinti iki kol bus priimtas galutinis sprendimas dėl tolimesnio projekto įgyvendinimo.

46. Maksimalus subsidijos dydis vienam pareiškėjui, nevykdančiam ūkinės komercinės veiklos, yra 1 450 000 Eur, o vykdančiam ūkinę komercinę veiklą – 200 000 Eur, tačiau subsidijos dydis projektui negali viršyti 80 procentų visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Metinėje sąmatoje ar metinę sąmatą detalizuojančiame plane, ir (ar) valstybės pagalbos schemeje, tvirtinamoje aplinkos ministro įsakymu gali būti nustatytas kitoks maksimalus subsidijos dydis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-661](#), 2019-11-06, paskelbta TAR 2019-11-06, i. k. 2019-17759

47. Paramos rūšims, kurios pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių nuostatas priskiriamos valstybės pagalbai, subsidijos teikiamos atsižvelgiant į valstybės pagalbos teikimo reikalavimus, nustatytus 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013. Atsakingoji institucija teisės aktų nustatyta tvarka skiriamą finansavimo sumą registruoja Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos (toliau – *de minimis pagalba*) registre. Paramos rūšims, kurios viršija *de minimis pagalbą*, taikomi 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL 2014 L 187, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, atliktais 2017 m. birželio 14 d. Komisijos reglamentu (ES) 2017/1084 (OL 2017 L 156 p. 1), (toliau – Reglamentas Nr. 651/2014) reikalavimai; tokiu atveju Lietuvos Respublikos teritorijoje ūkinę komercinę veiklą vykdančioms juridiniams asmenims, atskiros valstybės pagalbos schemos tvirtinamos aplinkos ministro įsakymu. Reglamentas Nr. 651/2014

reikalavimai netaikomi programos lėšomis finansuojamiems Projektams, įgyvendinamiems pagal Tvarkos aprašo 5.6 papunktį ir ūkinės komercinės veiklos nevykdantiems pareiškėjams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-661](#), 2019-11-06, paskelbta TAR 2019-11-06, i. k. 2019-17759

48. Tvarkos aprašo 5.1 ir 5.2 papunkčiuose nurodytų projektų, išskyrus mažos apimties projektus, maksimalų skiriamos subsidijos dydį riboja aplinkosauginio efektyvumo kriterijus: finansavimo dydis negali būti didesnis kaip 0,15 Eur vienam projektu sumažinamam kilogramui CO₂ ekvivalento. Metinę sąmatą detalizuojančiame plane gali būti nustatytas kitoks subsidijos dydį ribojantis aplinkosauginio efektyvumo kriterijus. Bendras išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį apskaičiuojamas pagal Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodiką (Tvarkos aprašo 2 priedas).

49. Subsidijos neteikiamos projektams, jei Aplinkos ministerija yra priėmusi sprendimą pritarti tokiems projektams, kaip bendrai įgyvendinamiems projektams.

50. Mažos apimties projekto įgyvendinimo laikotarpis turi būti ne ilgesnis kaip 12 mėnesių, vidutinės apimties projekto įgyvendinimo laikotarpis turi būti ne ilgesnis kaip 18 mėnesių, didelės apimties projekto įgyvendinimo laikotarpis turi būti ne ilgesnis kaip 36 mėnesiai. Atsakingoji institucija gali pratęsti projekto įgyvendinimo laikotarpį, tačiau ne ilgiau kaip 6 mėnesiams dėl objektyvių nuo pareiškėjo nepriklausančių priežasčių, kurių pareiškėjas negalėjo numatyti pateikiant ir vertinant paraišką. Jeigu projekto įgyvendinimo laikotarpį dėl objektyvių nuo pareiškėjo nepriklausančių priežasčių, kurių pareiškėjas negalėjo numatyti pateikiant ir vertinant paraišką, reikia pratęsti ilgiau kaip 6 mėnesiams, sprendimą dėl projekto įgyvendinimo laikotarpio pratęsimo priima Aplinkos ministerija. Atsakingoji institucija, gavusi Aplinkos ministerijos priimtą sprendimą dėl projekto įgyvendinimo laikotarpio pratęsimo, atlieka projekto finansavimo sutarties pakeitimą.

51. Projekto išlaidos apmokamos ir projekto priežiūra atliekama projekto finansavimo sutartyje nustatyta tvarka arba Tvarkos aprašo nustatyta tvarka, kai sutartis nesudaroma.

52. Projekto išlaidos gali būti apmokamos išlaidų kompensavimo ir / arba sąskaitų apmokėjimo būdu. Pagal kiekvieną mokėjimo prašymą išlaidos apmokamos atsižvelgiant į projekto finansavimo šaltinių proporcingumo principą, išskyrus atvejus, kai Tvarkos aprašas ar sudaryta finansavimo sutartis nenustato kitaip.

53. Atsakingoji institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) pareiškėjo prašymu gali priimti sprendimą skirti iki 30 procentų subsidijos (neįskaitant šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos ataskaitos patvirtinimo ir galutinio projekto audito išlaidų) dydžio avansinį mokėjimą. Konkretus avanso dydis nurodomas finansavimo sutartyje. Avansinis mokėjimas atliekamas pareiškėjui pateikus avansinio mokėjimo prašymą ir finansų įstaigos ar draudimo įmonės garantiją, laidavimo raštą ar laidavimo draudimo raštą dėl avanso sumos (esant išlaidų kompensavimo būdui, reikalavimas pateikti garantiją, laidavimo raštą ar laidavimo draudimo raštą dėl avanso sumos netaikomas biudžetinėms įstaigoms, viešosioms įstaigoms, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė). Sumokėta avansinė lėšų suma proporcingai atskaitoma iš kitų mokėjimų, jeigu finansavimo sutartyje nenumatyta kitaip.

54. Pareiškėjui pateikus tinkamai įformintą avansinio mokėjimo prašymą, atsakingoji institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) per 15 darbo dienų patikrina avansinį mokėjimo prašymą ir prašyme nurodytą avansinio mokėjimo sumą išmoka pareiškėjui.

55. Viso projekto išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo ar lygiavertės įrodomosios vertės dokumentai turi būti saugomi ne trumpiau kaip 10 metų.

56. Esant projekto išlaidų apmokėjimui išlaidų kompensavimo būdu, subsidija teikiama pareiškėjui, jei:

56.1. pateikiamas tinkamai užpildytas mokėjimo prašymas;

56.2. išlaidas atsakingoji institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) pripažino tinkamomis;

56.3. tiesiogiai patirtos išlaidos atitinka 63 ir 64 punktuose nustatytus reikalavimus;

56.4. išlaidos skirtos apmokėti už pateiktas prekes ar suteiktas paslaugas, atliktus darbus;

56.5. išlaidos yra įformintos dokumentais, t. y. visos pareiškėjų patirtos išlaidos turi būti pagrįstos išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo ar lygiavertės įrodomosios vertės dokumentais, turi būti užtikrinamas šių dokumentų atsekamumas.

57. Įgyvendinant mažos apimties projektus, projekto išlaidos apmokamos visiškai įgyvendinus projektą išlaidų kompensavimo būdu, pateikiant vieną mokėjimo prašymą.

58. Esant projekto išlaidų apmokėjimui sąskaitų apmokėjimo būdu:

58.1. pareiškėjas turi patikrinti kiekvieną rangovo, paslaugų teikėjo ar prekių tiekėjo pateiktą sąskaitą, jos atitiktį rangos, paslaugų teikimo ar prekių tiekimo sutarties sąlygoms, patikrinti ir priimti atliktus darbus, suteiktas paslaugas ar pateiktas prekes (išskyrus išankstinio apmokėjimo sąskaitą) ir, pasirašęs sąskaitą kaip tinkamą apmokėti, kartu su priėmimo – perdavimo aktu pridėti prie mokėjimo prašymo ir teikti atsakingajai institucijai ar Aplinkos ministerijai (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) sutartyje nustatytu periodiškumu;

58.2. pareiškėjas, gavęs lėšas, per 7 dienas išmoka jas (taip pat nuosavas lėšas projektui įgyvendinti, jeigu buvo įsipareigojęs skirti tam lėšų ir jos nepervestos anksčiau) rangovui, paslaugų teikėjui arba prekių tiekėjui ir atsiunčia atsakingajai institucijai pranešimą apie apmokėjimą kartu su visomis išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų kopijomis. Kol pareiškėjas neišmoka mokėjimo prašyme nurodytų lėšų rangovui, paslaugų teikėjui ar prekių tiekėjui ir atsakingajai institucijai nepateikia pranešimo apie patirtų išlaidų apmokėjimą, atsakingoji institucija netvirtina vėliau pareiškėjo teikiamo (-ų) mokėjimo prašymo (-ų).

59. Pareiškėjo nuosavų lėšų šaltiniai, kuriais įgyvendinamas projektas ar jo dalis, turi būti aiškiai apibrėžti, patikimi, tinkami, pakankami ir realūs paraiškos pateikimo metu. Pakankamai apibrėžtais, patikimais ir tinkamais nuosavų lėšų finansavimo šaltiniais gali būti laikomi:

59.1. kredito įstaigos paskola. Jei pareiškėjo planuojamas nuosavų lėšų šaltinis yra kredito įstaigos paskola, tokiu atveju pateikiamas preliminarus kredito įstaigos sprendimas suteikti paskolą, tačiau po sprendimo skirti finansavimą priėmimo, bet ne vėliau kaip per atsakingosios institucijos ar Aplinkos ministerijos (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) nustatytą terminą iki projekto finansavimo sutarties pasirašymo turi būti gauta paskola arba pateikta pažyma, kurioje nurodytas kredito įstaigos sprendimas suteikti paskolą konkrečiam projektui vykdyti, esant ar įvykdžius tam tikras sąlygas;

59.2. pareiškėjo piniginės lėšos. Tokiu atveju su paraiška pateikiamas sprendimas, patvirtintas juridinio asmens atitinkamo valdymo organo ar asmens (asmenų grupės), turinčio (turinčios) teisę priimti tokius sprendimus, kuriuo nutarta projekto įgyvendinimui skirti tam tikrą lėšų sumą, ir (ar) informacija apie lėšų šaltinį (kredito įstaigos sąskaitos(-ų) išrašas ar kredito įstaigos pažyma apie pareiškėjo turimas lėšas, numatomos pajamos, pelnas, nepaskirstytini rezervai ar kt.).

60. Pateikus tinkamai įformintą mokėjimo prašymą ir visus išlaidų pagrindimo ir (ar) apmokėjimo įrodymo dokumentus, atsakingoji institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) projekto išlaidas apmoka ne vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų nuo pareiškėjo mokėjimo prašymo registravimo dienos. Pareiškėjas raštu informuojamas apie mokėjimo prašymo patvirtinimą ir pervestą subsidijos sumą.

61. Kai sudaroma finansavimo sutartis, kiekvienam projektui taikytinas išlaidų apmokėjimo būdas nustatomas projekto finansavimo sutartyje. Vienaame projekte gali būti derinami abu Tvarkos aprašo 52 punkte nurodyti projekto išlaidų apmokėjimo būdai. Jei finansavimo sutartis nėra sudaroma, taikomas išlaidų kompensavimo būdas.

62. Pareiškėjai darbų, paslaugų ir prekių pirkimus, susijusius su projekto įgyvendinimu, turi atlikti vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, kai pareiškėjas yra perkančioji organizacija, arba vadovaudamiesi Ūkio subjektų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. D1-

762 „Dėl ūkio subjektų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kai pareiškėjas nėra perkančioji organizacija. Atsižvelgiant į nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo ir perleidimo sutartyse nustatytas sąlygas, aplinkos ministro sprendimu gali būti nustatyta kita pirkimų vykdymo tvarka.

VI SKYRIUS

REIKALAVIMAI PROJEKTO IŠLAIDOMS

63. Tinkamos projekto išlaidos turi būti patirtos nuo einamųjų metų metinę sąmatą detalizuojančio plano įsigaliojimo dienos.

64. Konkrečios tinkamų išlaidų kategorijos aplinkos ministro įsakymu nustatomos atskirai kiekvienai metinėje sąmatoje numatytai lėšų panaudojimo sričiai ir (arba) metinę sąmatą detalizuojančiame plane numatytoms lėšų panaudojimo sričių finansuojamoms priemonėms. Tinkamų išlaidų kategorijos papildomos atsižvelgiant į einamųjų metų metinėje sąmatoje ar metinę sąmatą detalizuojančiame plane nurodytas finansuojamas priemonės.

65. Visos projekto išlaidos, išvardintos paraiškoje, turi atitikti išlaidų kategorijas, nustatytas aplinkos ministro įsakymu, atskiriant prekes, paslaugas ir darbus.

66. Netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos:

66.1. žemės pirkimo arba nuomos ir su tuo susijusios išlaidos;

66.2. nekilnojamojo turto (pastatų, kitų statinių ar patalpų ir žemės, ant kurios jie pastatyti) pirkimo, nuomos arba lizingo (finansinės nuomos) ir eksploatavimo išlaidos;

66.3. įrangos, įrenginių ir kito turto lizingo (finansinės nuomos) išlaidos;

66.4. transporto priemonių, lizingo (finansinės nuomos), eksploatavimo ir su tuo susijusios išlaidos;

66.5. paskolos suteikimas ar grąžinimas, palūkanos už gautą paskolą;

66.6. pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), kurį pareiškėjas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus turi teisę susigrąžinti (atskaityti) PVM;

66.7. naudoto turto įsigijimas;

66.8. nuostoliai ir užsienio valiutos keitimo išlaidos;

66.9. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;

66.10. išlaidos, tiesiogiai nesusijusios su projekto vykdymu;

66.11. išlaidos, kurios anksčiau buvo finansuotos (apmokėtos) ar yra priimtas sprendimas jas finansuoti iš Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų ar išteklių fondų, Europos Sąjungos arba ne Europos Sąjungos šalių valstybės institucijų lėšų;

66.12. gamybos priemonių keitimo į analogiškas gamybos priemones, jų nemodernizuojant, išlaidos;

66.13. sutarčių administravimo mokesčiai;

66.14. išlaidos, kurios apmokėtos ne paties pareiškėjo (jo įgalioto asmens) arba ne pareiškėjo nuosavomis lėšomis;

66.15. sąskaitos už patirtas išlaidas, išrašytos ne pareiškėjo (jo įgalioto asmens) vardu, išskyrus atvejus, jei pareiškėjai yra turto bendrasavininkiai;

66.16. fizinių asmenų, nevykdančių savarankiškos prekių, paslaugų ar darbų pardavimo veiklos pagal verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą, prekių, paslaugų ar darbų pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės išlaidos nėra laikomos tinkamomis išlaidomis;

66.17. išlaidos, kurios patirtos užsienio valstybėje ir apmokėtos ne per finansų įstaigą.

67. Projekto tinkamų išlaidų dydis nustatomas atsižvelgiant į pareiškėjo išlaidų realumą, būtinumą ir reikalavimus, keliamus tinkamoms finansuoti išlaidoms. Tinkamų išlaidų dalį, kurių nepadengia paramos lėšos, pareiškėjas privalo finansuoti pats. Atsakingoji institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) turi teisę dalį išlaidų priskirti prie netinkamų, jei projekto išlaidos viršija vidutinės rinkos kainas.

68. Remiamų veiklų projektai turi būti įgyvendinami Lietuvos Respublikos teritorijoje.

VII SKYRIUS

REIKALAVIMAI PROJEKTŲ VIEŠINIMUI

69. Kiekvienas pareiškėjas, įgyvendinęs projektą, finansuojamą Programos lėšomis, privalo pažymėti įsigytą materialųjį turtą ir (ar) viešinti suteiktą paramą.

70. Pareiškėjai, įgyvendinę mažos apimties projektus, privalo pažymėti Programos lėšomis įsigytą pagrindinį materialųjį turtą, nurodant, kad materialusis turtas įsigytas panaudojant Programos lėšas.

71. Pareiškėjai, įgyvendinę vidutinės ir didelės apimties projektus, privalo įrengti informacinę lentą. Detalesni materialiojo turto žymėjimo ir informacinių lentų įrengimo reikalavimai nurodyti Darbo su Klimato kaitos programos projektais procedūrų tvarkos apraše, patvirtintame atsakingosios institucijos direktoriaus įsakymu (toliau – atsakingosios institucijos tvarkos aprašas), kurie skelbiami atsakingosios institucijos interneto svetainėje.

72. Pareiškėjams, įgyvendinantiems vidutinės ir didelės apimties informacinius ir tiriamuosius klimato kaitos projektus, paramos viešinimo sąlygos nustatomos finansavimo sutartyse.

VIII SKYRIUS

PARAIŠKŲ PRIĖMIMAS, PROJEKTŲ VERTINIMAS IR ATRANKA

73. Įsigaliojus einamųjų metų metinę sąmatą detalizuojančiam planui, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas atsakingosios institucijos interneto svetainėje paskelbiama informacija apie preliminaras kvietimų paskelbimų datas ir pagrindines sąlygas.

74. Ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo einamųjų metų metinę sąmatą detalizuojančio plano įsigaliojimo dienos atsakingoji institucija savo interneto svetainėje paskelbia kvietimus teikti paraiškas (paraiškų pateikimo terminus, paraiškų priėmimo ir atrankos būdą, sąlygas ir privalomų su paraiška pateikti dokumentų sąrašą) pagal Tvarkos aprašo 5.1, 5.2, 5.4 ir 5.7 papunkčiuose nurodytas priemones ir pateikia prašymą Aplinkos ministerijai paskelbti Aplinkos ministerijos interneto svetainėje šią informaciją.

75. Pasikeitus paskelbtame kvietime nurodytoms sąlygoms, jeigu keičiama informacija nėra esminė (nekeičiamos paraiškų teikimo sąlygos, ji negali turėti įtakos paraiškų vertinimo rezultatams), atsakingoji institucija apie kvietimo sąlygų keitimą raštu informuoja pareiškėjus, pateikusius paraiškas, ir, atsižvelgdama į sąlygų keitimo turinį, paprašo pareiškėjų per rašte nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 10 darbo dienų nuo rašto išsiuntimo dienos, pateikti atitinkamą informaciją ar patikslinti paraišką.

76. Jeigu kvietimo teikti paraiškas dokumentuose keičiama informacija yra esminė (keičiamos paraiškų teikimo sąlygos, ji gali turėti įtakos paraiškų vertinimo rezultatams), atsakingoji institucija sustabdo paraiškų priėmimą ir nustato kitą galutinį paraiškų teikimo terminą, kuris konkursiniu atrankos atveju negali būti trumpesnis kaip 30 kalendorinių dienų nuo pakeisto kvietimo teikti paraiškas paskelbimo dienos. Atsakingoji institucija pareiškėjams, pateikusiems paraiškas iki kvietimo teikti paraiškas sąlygų pakeitimo dienos, išsiunčia informacinius raštus apie pakeitimus ir prireikus prašo pateikti su pakeitimais susijusią papildomą informaciją ir (ar) dokumentus ir (ar) patikslinti paraišką.

77. Einamaisiais metais pareiškėjas gali teikti tik vieną paraišką paskelbtiems kvietimams pagal tą pačią metinės sąmatos detalizuojančio plano priemonę. Kai Programos lėšomis prašoma paramos pastatų kompleksui atnaujinti (modernizuoti) ar jame įsidiegti atsinaujinančių išteklių šaltinį, teikiamoje paraiškoje gali būti įtraukti tik ne daugiau kaip 500 metrų vienas nuo kito nutolę pareiškėjo valdomi pastatai. Paraiškos, neatitinkančios šiame punkte nustatytų reikalavimų, atmetamos administracinės atitikties vertinimo metu.

78. Kai Programos lėšomis subsidija yra teikiama aplinkos ministro valdymo sričių valstybės investicijų projektams, šie projektai yra atrenkami ir vertinami remiantis Aplinkos ministro valdymo sričių valstybės investicijų projektų rengimo ir jų įgyvendinimo stebėsenos tvarkos aprašo

nuostatomis. Atrenkant aplinkos ministro valdymo sričių valstybės investicijų projektus, kurie numatomi finansuoti Programos lėšomis, Aplinkos ministerijos padalinys, atsakingas už strateginį planavimą, privalo derinti paraiškas su Aplinkos ministerijos struktūriniu padaliniu. Atrinkti projektai ir jiems skiriama lėšų suma ir kiti specialieji reikalavimai yra nurodomi metinę sąmatą detalizuojančiame plane.

79. Projektai, įgyvendinami pagal Tvarkos aprašo 5.6 papunkčio priemonės, atrenkami, vertinami ir jų stebėseną atliekama vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo ir humanitarinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 278 „Dėl valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo ir humanitarinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir kitais susijusiais teisės aktais. Kompensacinės išmokos fiziniams asmenims teikiamos vadovaujantis Klimato kaitos programos kompensacinių išmokų fiziniams asmenims tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. D1-267 „Dėl Klimato kaitos programos kompensacinių išmokų fiziniams asmenims tvarkos aprašo patvirtinimo“. Kompensacinės išmokos fiziniams asmenims mažiau taršių judumo priemonių įsigijimo skatinimui teikiamos vadovaujantis Klimato kaitos programos kompensacinių išmokų fiziniams asmenims mažiau taršių judumo priemonių įsigijimui skatinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. D1-605 „Dėl Klimato kaitos programos kompensacinių išmokų fiziniams asmenims mažiau taršių judumo priemonių įsigijimui skatinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Kompensacinės išmokos daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimui teikiamos vadovaujantis Klimato kaitos programos kompensacinių išmokų daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimui tvarkos aprašu, tvirtinamu aplinkos ministro įsakymu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-661](#), 2019-11-06, paskelbta TAR 2019-11-06, i. k. 2019-17759

80. Užpildyta paraiška teikiama atsakingajai institucijai kartu su privalomai pateiktiniais dokumentais. Prie paraiškos privalomai pateikiamų dokumentų (paraiškos priedų) sąrašas, atsižvelgiant į pagal projektą rūšis organizuojamą kvietimą, nustatomas atsakingosios institucijos direktoriaus įsakymu ir skelbiamas atsakingosios institucijos interneto svetainėje. Pareiškėjas ar jo įgaliotas asmuo paraiškas atsakingajai institucijai turi pateikti (vienu iš nurodytų būdų):

80.1. tiesiogiai arba naudojantis pašto ir (ar) pasiuntinių teikiamomis paslaugomis – vieną paraiškos originalo egzempliorių kartu su privalomais pateikti dokumentais ir paraiškos elektroninę versiją (MS Word formatu);

80.2. elektroniniu paštu – paraiškos ir privalomų pateikti dokumentų elektronines versijas, pasirašius teisinę galią turinčiu saugiu elektroniniu parašu.

81. Paraiška, pateikta atsakingajai institucijai kitu negu 80 punkte nurodytu būdu, nepriimama. Paraiškos originalo ir jų elektroninės versijos turinys turi būti identiški. Nustačius, kad originalo ir elektroninės versijos turinys neatitinka originalo, vadovujamasi originale nustatyta informacija.

82. Gauta paraiška kartu su pateiktais dokumentais užregistruojama Aplinkos ministerijos vieningoje dokumentų valdymo sistemoje (VDVIS). Apie paraiškos užregistravimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas pareiškėjui pranešama el. paštu. Pasibaigus kvietimui teikti paraiškas per 10 darbo dienų sudaromas užregistruotų paraiškų sąrašas ir paskelbiamas atsakingosios institucijos interneto svetainėje.

83. Paraiškų atrankos būdai – konkursinis ir tęstinis:

83.1. esant konkursiniam atrankos būdui, paraiškos vertinimui priimamos iki kvietime nurodyto termino;

83.2. esant tęstiniam paraiškų teikimo ir atrankos būdui, paraiškos projektų vertinimui atlikti priimamos iki tol, kol pakanka lėšų, skirtų finansavimo priemonei, bet ne trumpiau kaip 3 darbo dienas. Iš jų sudaromas pagrindinis sąrašas.

84. Kai pagrindiniame sąrašė esančiose paraiškose prašoma subsidijos suma viršija einamųjų metų metinę sąmatą detalizuojančiame plane finansavimo priemonei numatytą skirti lėšų sumą, atsakingoji institucija sudaro pagrindinio sąrašo paraiškų eilę, taikydama projektų pirmumo kriterijų – subsidijos aplinkosauginį efektą (CO₂ ekvivalento sumažinimas, tenkantis 1 eurui subsidijos). Vertinamos ir teikiamos finansavimo sprendimui priimti tik tos sudarytoje eilėje paraiškos, kurioms pakanka metinę sąmatą detalizuojančiame plane skirtos paramos lėšų.

85. Paraiškos, gautos pasibaigus pagrindinio sąrašo sudarymo terminui, įtraukiamos į rezervinį projektų sąrašą, bet nevertinamos. Pareiškėjai, kurių paraiškos registruotu paštu buvo išsiųstos iki paraiškų priėmimo sustabdymo, bet gautos vėliau, nei buvo paskelbtas sustabdymas, įtraukiami į pagrindinį sąrašą, iš kurio bus sudaroma paraiškų eilė, taikant pirmumo kriterijų – subsidijos aplinkosauginį efektą (CO₂ ekvivalento sumažinimas, tenkantis 1 eurui subsidijos). Projektų paraiškų priėmimui į rezervinį sąrašą nustatomas 30 kalendorinių dienų trukmės laikotarpis nuo paraiškų priėmimo projektų vertinimui atlikti termino pabaigos arba 30 procentų nuo priimtų paraiškų projektų vertinimui atlikti bendros prašomos subsidijos vertės ribojantis dydis. Rezervinio projekto sąrašo sudarymo būdas nustatomas metinę sąmatą detalizuojančiame plane. Paraiškos registruojamos eilės tvarka pagal registracijos datą. Rezervinių projektų sąrašas tvirtinamas atsakingosios institucijos vadovo įsakymu.

86. Pirmiausia vertinamos ir teikiamos finansavimo sprendimui priimti pagrindiniame sąrašė sudarytoje eilėje paraiškos, kurioms pakanka metinę sąmatą detalizuojančiame plane skirtų paramos lėšų. Jei pagrindiniame sąrašė sudarytoje eilėje paraiškos, kurioms pakanka metinę sąmatą detalizuojančiame plane nurodytos paramos lėšų, buvo atmestos, sumažėjo prašomos subsidijos dydis, pareiškėjai patys atsiėmė paraiškas ar dėl kitų priežasčių joms negali būti skiriamas finansavimas, vertinamos ir teikiamos finansavimo sprendimui priimti pagrindiniame sąrašė sudarytoje eilėje esančios paraiškos, kurioms nepakako metinę sąmatą detalizuojančiame plane skirtų paramos lėšų. Projektų, esančių rezerviniame sąrašė, paraiškos gali būti vertinamos ir sprendimas skirti finansavimą priimamas tuo atveju, jei pateiktos pagrindiniame sąrašė paraiškos projektų vertinimui atlikti buvo atmestos, sumažėjo prašomos subsidijos dydis, pareiškėjai patys atsiėmė paraiškas ar dėl kitų priežasčių joms negali būti skiriamas finansavimas. Einamaisiais metais priėmus sprendimą skirti papildomą finansavimą šiai priemonei, naujas kvietimas neskelbiamas, o vertinimui ir finansavimui projektai teikiami eilės tvarka, pirmiausia iš neįvertintų paraiškų pagrindinio sąrašo ir iš rezervinio projektų sąrašo. Sprendimas dėl projektų finansavimo iš rezervinio sąrašo gali būti priimamas ir projektai į pagrindinį sąrašą įtraukiami iki kitų metų po kvietimo paskelbimo kovo 1 d.

87. Atsakingoji institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) kvietime teikti paraiškas nustato privalomų kartu su paraiška pateikti dokumentų sąrašą. Jeigu atliekant paraiškų vertinimą nustatoma, kad pateikti ne visi reikalaujami dokumentai ir (ar) paraiška užpildyta netinkamai, pareiškėjui raštu arba el. paštu siunčiamas pranešimas, kuriame prašoma pareiškėjo per nustatytą terminą, ne trumpesnę kaip 5 darbo dienas ir ne ilgesnę kaip 15 darbo dienų, pateikti trūkstamus dokumentus ar informaciją. Jei per nurodytą terminą paraiška nepatikslinkama ar nepateikiami trūkstami dokumentai ir priežastys, kodėl nebuvo galima per nurodytą terminą patikslinti paraiškos, nepripažįstamos svarbiomis (pavyzdžiui, ligos atvejis), paraiška atmetama. Jei atliekant paraiškų vertinimą nustatoma, kad kartu su paraiška nepateikta nors pusė su paraiška privalomų pateikti dokumentų, paraiška toliau nevertinama ir atmetama.

88. Projektų vertinimą sudaro:

88.1. administracinės atitikties vertinimas;

88.2. aplinkosauginis – techninis projekto vertinimas.

89. Projektų vertinimą atlieka atsakingosios institucijos darbuotojas, vadovaudamasis atsakingosios institucijos tvarkos aprašu. Esant reikalui, gali būti pasitelkiami nepriklausomi ekspertai.

90. Atliekant projektų vertinimą, turi būti laikomasi šių principų:

90.1. skaidrumo ir nešališkumo – visi vertintojai privalo deklaruoti galimą interesų konfliktą;

90.2. konfidencialumo – vertintojai atsako už tai, kad paraiškoje ir kituose pareiškėjo

pateiktuose dokumentuose esanti informacija būtų naudojama tik vertinimo tikslais.

IX SKYRIUS

MAŽOS APIMTIES PROJEKTŲ PRIĖMIMAS, VERTINIMAS IR ATRANKA

91. Jeigu aplinkos ministro įsakymu nenustatyta kitaip, paraiškos Tvarkos aprašo 5.1 ir 5.2 papunkčiuose nurodytų mažos apimties projektų subsidijavimui ar paskolų teikimui vertinamos ir sprendimai dėl projektų finansavimo priimami supaprastinta tvarka, atsakingajai institucijai paraiškas priimant ir atrenkant tęstiniu būdu per 30 darbo dienų nuo paraiškos priėmimo. Jeigu, vadovaujantis Tvarkos aprašo 98 punkto nuostata, aplinkos ministras vidutinės ir didelės apimties projektams yra nustatęs kitokį paraiškų priėmimo ir atrankos būdą – konkursą, šis būdas taikomas ir mažos apimties projektams, patenkantiems į tą pačią metinėje sąmatoje nurodytą lėšų panaudojimo sritį kaip ir vidutinės ir didelės apimties projektai.

92. Mažos apimties projektų paraiškų administracinės atitikties ir aplinkosauginis – techninis projekto vertinimas atliekamas vienu metu.

93. Paraiškos, netenkinančios metinę sąmatą detalizuojančiame plane pareiškėjui ir (ar) paramos gavėjui keliamų ar kitokių jame nustatytų reikalavimų, atmetamos. Atsakingajai institucijai, atmetus paraišką, informacija apie atmetą projektą ir paraiškos atmetimo priežastys paviešinamos atsakingosios institucijos interneto svetainėje. Informacija apie atmetimą viešinama iki kol priimamas aplinkos ministro sprendimas skirti finansavimą neatmestoms paraiškoms.

94. Atsakingoji institucija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo vertinimo pabaigos pateikia vertinimo išvadas kartu su visais vertinimo dokumentais Aplinkos ministerijai arba atrankos komitetui, atsižvelgiant į paraiškų pateikimo ir atrankos būdą.

95. Paraiškas teikiant ir atrenkant konkurso būdu, atsakingosios institucijos įvertintus projektus atranka ir pasiūlymus dėl finansavimo skyrimo ar neskystimo rengia aplinkos ministro įsakymu sudarytas atrankos komitetas, vadovaudamasis aplinkos ministro patvirtintu atrankos komiteto darbo reglamentu ir atsižvelgdamas į finansuojamas veiklos kryptis, projektus vertinusių nepriklausomų ekspertų ir atsakingosios institucijos darbuotojų išvadas, paraiškose ir su jomis pateiktuose dokumentuose esančią informaciją. Atrankos komiteto atrinkti projektai ir rekomendacijos dėl finansavimo skyrimo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo projektų atrinkimo teikiami aplinkos ministrui.

96. Aplinkos ministras ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo atsakingosios institucijos ar atrankos komiteto išvadų gavimo priima motyvuotą sprendimą skirti ar neskirti finansavimą. Aplinkos ministro sprendimas skirti finansavimą įforminamas aplinkos ministro įsakymu. Aplinkos ministro sprendimas neskirti finansavimo įforminamas Aplinkos ministerijos raštu, kuriame nurodomi sprendimą pagrindžiantys objektyvūs duomenys, teisės aktų normos, sprendimo motyvai ir sprendimo apskundimo tvarka. Aplinkos ministerijai ar atrankos komitetui atmetus projektą dėl informacijos trūkumo ar poreikio tikslinti paraišką, atsakingoji institucija kreipiasi į pareiškėją prašydama per atsakingosios institucijos nustatytą terminą pateikti trūkstamą informaciją ar patikslinti paraišką ir, ją gavus, teikia projektą Aplinkos ministerijai ar atrankos komitetui pakartotiniam vertinimui. Per atsakingosios institucijos nustatytą terminą pareiškėjui nepateikus prašomos informacijos ar nepatikslinus paraiškos, paraiška pakartotinai nevertinama. Aplinkos ministerijai ar atrankos komitetui atmetus paraišką dėl atsakingosios institucijos atlikto vertinimo netikslumų, atsakingoji institucija organizuoja pakartotinį vertinimą.

97. Apie priimtą sprendimą skirti arba neskirti finansavimą Aplinkos ministerija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuoja pareiškėją, atsakingą instituciją ir paskelbia sprendimą skirti arba neskirti finansavimą Aplinkos ministerijos interneto svetainėje. Skelbiamosioje informacijoje turi būti nurodyti pareiškėjai, projektų pavadinimai, planuojama veikla ir rezultatai, numatoma skirti paskola ar subsidija, taip pat priežastys, dėl kurių atsisakyta skirti finansavimą.

X SKYRIUS

VIDUTINĖS IR DIDELĖS APIMTIES PROJEKTŲ PRIĖMIMAS, VERTINIMAS IR ATRANKA

98. Tvarkos aprašo 5.1, 5.2, 5.4 ir 5.7 papunkčiuose nurodytų vidutinės ir didelės apimties projektų paraiškų finansavimui gauti pateikimas, vertinimas ir sprendimų dėl projektų finansavimo priėmimas atliekami vadovaujantis vienu iš 83 punkte nustatytu paraiškų pateikimo būdu. Konkretus atrankos būdas priemonei nurodomas metinę sąmatą detalizuojančiame plane.

99. Nustatyta tvarka pateiktos paraiškos vertinamos eilės tvarka pagal jų registracijos datą projektų registracijos žurnale. Vienos paraiškos administracinės atitikties vertinimas negali trukti ilgiau kaip 10 darbo dienų nuo projekto registravimo dienos, rezervinio sąrašo paraiškos nevertinamos. Atsakingosios institucijos direktoriaus sprendimu, terminas gali būti pratęstas 10 darbo dienų. Administracinės atitikties vertinimo metu nustatoma, ar paraiška tinkamai užpildyta, ar pateikti visi reikalaujami dokumentai, ar pareiškėjas yra tinkamas subsidijai gauti, ar tenkinami nustatytieji specialieji reikalavimai. Paraiškos, netenkinančios einamųjų metų metinę sąmatą detalizuojančiame plane pareiškėjui ir (ar) paramos gavėjui keliamų ar kitokių jame nustatytų reikalavimų, atmetamos.

100. Paraiškos, visiškai atitinkančios administracinės atitikties vertinimo reikalavimus, teikiamos toliau aplinkosauginio–techninio projekto vertinimo etapui.

101. Esant konkursiniam paraiškų teikimo būdui, tuo atveju, kai administracinės atitikties reikalavimus atitinkančiose paraiškose prašoma paramos suma 30 procentų viršija planuojamą paskirstyti paramos sumą, atsakingoji institucija sudaro paraiškų eilę pagal projektų naudingumo kriterijus, nustatytus atsakingosios institucijos tvarkos apraše. Paraiškoms, esančioms sudarytoje eilėje, kurioms pakanka einamųjų metų metinę sąmatą detalizuojančiame plane nurodytos paramos, atliekamas aplinkosauginis–techninis vertinimas, o paraiškos, kurioms nepakanka paramos lėšų, toliau nevertinamos.

102. Paraiškų eilę sudaroma vadovaujantis tik ta informacija, kurią pareiškėjas nurodė pateiktoje paraiškoje ir jos prieduose. Pateiktoje paraiškoje nurodyti duomenys be atsakingosios institucijos paklausimo po paramos paraiškos pateikimo dienos negali būti koreguojami ar tikslinami. Lėšos projektui rezervuojamos pagal pirminėje paraiškoje prašomą subsidijos dydį.

103. Kai atlikus paraiškų, esančių sudarytoje eilėje, aplinkosauginį–techninį vertinimą, matyti, kad po vertinimo projekto naudingumo rodikliai nepasiekia pradinėje paraiškoje deklaruotų rodiklių ir pasikeičia pirminė paraiškų eilė, atliekamas kitų, patikslintoje eilėje esančių paraiškų, kurioms pakanka metinę sąmatą detalizuojančiame plane nurodytos paramos, aplinkosauginis–techninis vertinimas. Vertinami ir teikiami atrankos komitetui tik tie projektai, kuriems po aplinkosauginio–techninio vertinimo pakanka metinę sąmatą detalizuojančiame plane nurodytos paramos.

104. Aplinkosauginį–techninį projekto vertinimą organizuoja ir atlieka atsakingosios institucijos darbuotojas (-ai) ir, esant reikalui, nepriklausomas (-i) ekspertas (-ai). Aplinkosauginio–techninio projekto vertinimo metu vertinimas atliekamas atsakingosios institucijos nustatyta tvarka.

105. Atsakingoji institucija turi užtikrinti, kad aplinkosauginis–techninis projekto vertinimas truktų ne ilgiau kaip 90 darbo dienų nuo atlikto paraiškos administracinės atitikties vertinimo datos. Šis terminas gali būti atsakingosios institucijos vadovo motyvuotu sprendimu pratęstas ne ilgiau kaip 120 darbo dienų, atsižvelgus į gautų paraiškų apimtį ir skaičių.

106. Tvarkos aprašo 5.1 ir 5.2 papunkčiuose nurodytų projektų atveju atitikties aplinkos ministro įsakymu patvirtintiems aplinkosauginiams–techniniams kriterijams vertinimas atliekamas vadovaujantis atsakingosios institucijos nustatyta tvarka ir Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodika (Tvarkos aprašo 2 priedas).

107. Projekto metu planuojamos įdiegti įrangos ir (ar) rangos darbų techninis projektas turi būti parengtas iki paraiškos pateikimo. Įrangos ir rangos darbų viešieji pirkimai turi būti baigti ir pirkimo sutartys (preliminarijos sutartys) pasirašytos iki finansavimo sutartyje nustatyto termino. Atsakingajai institucijai turi būti pateikiamos pasirašytos pirkimo sutartys (preliminarijos

sutartys), laimėtojų pasiūlymai, pirkimo sąlygos, viešųjų pirkimų komisijos protokolai, susirašinėjimo su tiekėjais dokumentai.

108. Vertinimo metu atsakingoji institucija atsakingosios institucijos tvarkos apraše nustatyta tvarka vertina, ar pateiktoje paraiškoje numatytų projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma ir prašomas projektui skirti lėšų dydis yra pagrįstas, atsakingoji institucija raštu informuoja pareiškėją apie siūlomą skirti subsidijos dydį, jei nustatoma, kad prašoma subsidija nepagrįsta. Pareiškėjas atsakingajai institucijai pateikia atsakymą apie sutikimą ar nesutikimą dėl siūlomo skirti subsidijos dydžio per 5 darbo dienas. Suvestinė informacija apie pareiškėjų atsakymus pateikiama atrankos komitetui.

109. Vertinimo rezultatai, išvados kartu su užpildyta atsakingosios institucijos nustatyta projekto apibendrinimo forma ir kita su projektu susijusia informacija atsakingosios institucijos raštu teikiami Aplinkos ministerijai arba atrankos komitetui, atsižvelgiant į Aplinkos ministerijos nustatytą paraiškų pateikimo ir atrankos būdą.

110. Paraiškas teikiant ir atrankant konkurso būdu, atsakingosios institucijos įvertintus projektus atranka ir pasiūlymus dėl finansavimo skyrimo ar neskyrimo rengia aplinkos ministro įsakymu sudarytas atrankos komitetas, vadovaudamasis aplinkos ministro patvirtintu Atrankos komiteto darbo reglamentu ir atsižvelgdamas į finansuojamas veiklos kryptis, atsakingosios institucijos darbuotojų parengtus projekto apibendrinimus, projektus vertinusių nepriklausomų ekspertų ir atsakingosios institucijos darbuotojų išvadas, paraiškose ir su jomis pateiktuose dokumentuose esančią informaciją. Kai projektams, surinkusiems vienodą balų skaičių, finansuoti nepakanka pagal priemonę planuotų paskirstyti lėšų sumos, atrankos komitetas turi teisę suteikti prioritetą projektui (-ams) pagal pasirinktą vieną iš taikytų vertinant paraiškas atrankos kriterijų.

111. Atrankos komitetas gali priimti rekomendacijas dėl rezervinio projektų sąrašo sudarymo, kuriems atsiradus papildomoms lėšoms būtų skiriamas finansavimas. Toks sąrašas sudaromas iš pareiškėjų pateiktų projektų, kurie perėjo visus vertinimo etapus, tačiau dėl kurių nebuvo priimta rekomendacija skirti finansavimą, nes buvo viršytas kvietime numatytas paskirstyti lėšų limitas. Projektai į rezervinį sąrašą įtraukiami eiliškumo tvarka pradedant nuo surinkusių daugiausia balų. Rezervinį projektų sąrašą tvirtina aplinkos ministras. Einamaisiais metais priėmus sprendimą skirti papildomą finansavimą priemonei, naujas kvietimas neskelbiamas, o finansavimui projektai teikiami eilės tvarka iš rezervinio projektų sąrašo.

112. Atrankos komiteto atrinkti projektai ir rekomendacijos dėl finansavimo skyrimo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo projektų atrinkimo teikiami aplinkos ministrui. Atrankos komiteto rekomendacijos dėl finansavimo skyrimo projektams iš rezervinio projektų sąrašo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo papildomo finansavimo skyrimo teikiamos aplinkos ministrui. Paraiškas teikiant ir atrankant tęstiniu būdu, atsakingoji institucija projektų vertinimo rezultatus ir išvadas teikia tiesiogiai Aplinkos ministerijai.

113. Vadovaujantis šiomis atsakingosios institucijos išvadomis ar atrankos komiteto rekomendacijomis, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo jų gavimo, išskyrus atvejus, kada aplinkos ministro įsakymu nustatyta kitaip, priimamas sprendimas dėl finansavimo skyrimo ar neskyrimo kiekvienam atrinktam projektui. Sprendimas skirti finansavimą įforminamas aplinkos ministro įsakymu. Aplinkos ministro sprendimas neskirti finansavimo įforminamas Aplinkos ministerijos raštu, kuriame nurodomi sprendimą pagrindžiantys objektyvūs duomenys, teisės aktų normos, sprendimo motyvai ir sprendimo apskundimo tvarka. Apie priimtą sprendimą skirti ar neskirti finansavimą Aplinkos ministerija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuoja pareiškėją ir atsakingą instituciją bei paskelbia sprendimą skirti finansavimą Aplinkos ministerijos interneto svetainėje.

114. Atrankos komiteto ar aplinkos ministro atmesti projektai grąžinami atsakingajai institucijai nurodant atmetimo priežastis. Atrankos komitetui ar aplinkos ministrui atmetus projektą dėl informacijos trūkumo ar paraiškos tikslinimo, atsakingoji institucija kreipiasi į pareiškėją prašydama per atsakingosios institucijos nustatytą terminą pateikti trūkstamą informaciją ar patikslinti paraišką ir, ją gavus, teikti projektą pakartotiniam vertinimui. Per atsakingosios institucijos nustatytą terminą pareiškėjui nepateikus prašomos informacijos, paraiška nevertinama.

Aplinkos ministrui ar atrankos komitetui atmetus paraišką dėl vertinimo netikslumų, atsakingoji institucija organizuoja pakartotinį vertinimą.

XI SKYRIUS

SUTARČIŲ DĖL FINANSAVIMO TEIKIMO SUDARYMAS

115. Informacija apie projektus, kurių įgyvendinimui numatyta skirti arba neskirti finansavimo, turi būti paskelbta atsakingosios institucijos interneto svetainėje ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo informacijos apie aplinkos ministro priimtą sprendimą skirti arba neskirti finansavimą gavimo. Šioje informacijoje turi būti nurodyti pareiškėjai, projektų pavadinimai, planuojama veikla ir rezultatai, numatoma skirti paskola ar subsidija, taip pat priežastys, dėl kurių atsisakyta skirti finansavimą.

116. Priėmus sprendimą skirti finansavimą, atsakingoji institucija teisės aktų nustatytą tvarka skiriamą finansavimo sumą registruoja Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registre.

117. Subsidijos skyrimo atveju atsakingoji institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) ir pareiškėjas pasirašo finansavimo sutartį.

118. Kai finansavimo sutartis nesudaroma, pareiškėjas privalo laikytis įsipareigojimų, kurie nurodyti pateiktoje paraiškoje, pareiškėjo deklaracijoje ir Tvarkos apraše.

119. Jeigu aplinkos ministro įsakymu nenumatyta kitaip, atsakingoji institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo parengia finansavimo sutarties projektą ir pateikia pareiškėjui derinti. Finansavimo sutartis turi būti suderinta ir pasirašyta per 2 mėnesius nuo sutarties projekto pateikimo derinti dienos. Per nustatytą terminą dėl pareiškėjo kaltės nepasirašius suderintos finansavimo sutarties, laikoma, kad pareiškėjas finansavimo atsisako.

120. Skyrus finansavimą aplinkos ministro įsakymu, iki pasirašant finansavimo sutartį, pareiškėjas, esant atsakingosios institucijos pritarimui, gali patikslinti paraišką, pakeisdamas tuos projektų techninius sprendimus, kurių nebuvo galima numatyti paraiškos teikimo ar vertinimo metu, jeigu juos pakeitus išlieka sąlygos pasiekti vertinimo išvadose ir ataskaitose nurodytus projekto aplinkosaugos rodiklius, planuojamus energijos sutaupymus, nedidinant mokamos subsidijos sumos.

121. Pareiškėjui atlikus projekto viešuosius pirkimus ir sudarius pirkimo sutartis, aplinkos ministro įsakymu pareiškėjo projektui paskirtas maksimalus subsidijos dydis tikslinamas finansavimo sutartimi, neviršijant aplinkos ministro įsakyme nurodyto maksimalaus subsidijos dydžio.

122. Mokėtinios subsidijos dydis mažinamas atsižvelgiant į sumažėjusį prekių, paslaugų, darbų kiekį. Pasikeitus projekto kiekiui, išlaidos finansavimo sutartimi patvirtintoje sąmatoje gali būti perskirstytos tarp skirtingų sąmatos eilučių nekeičiant bendros subsidijos vertės, tai įforminant finansavimo sutarties pakeitimu. Atsiradus nenumatytoms papildomoms projekto išlaidoms, jeigu neviršijama aplinkos ministro įsakymu skirta maksimali subsidijos suma, pareiškėjui ir atsakingajai institucijai įforminus finansavimo sutarties pakeitimą ar papildymą, šios išlaidos gali būti pripažintos tinkamomis finansuoti išlaidomis.

123. Pareiškėjui atlikus viešuosius pirkimus, išlaidos finansavimo sutartimi patvirtintoje sąmatoje gali būti perskirstytos tarp skirtingų sąmatos eilučių nekeičiant bendros subsidijos vertės, tai įforminant finansavimo sutarties pakeitimu.

124. Paskolos skyrimo atveju atsakingoji institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas informuoja kredito įstaigą apie sprendimą teikti Programos lėšomis paskolą ir jos teikimo sąlygas. Jei kredito įstaiga nurodytomis sąlygomis sutinka Tvarkos aprašo IV skyriuje nustatyta tvarka suteikti paskolą pareiškėjui, kredito įstaiga ir Aplinkos ministerija pasirašo tikslinės paskolos sutartį.

125. Ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo tikslinės paskolos sutarties pasirašymo pareiškėjas ir kredito įstaiga turi sudaryti paskolos suteikimo sutartį ir šios sutarties kopiją pateikti Aplinkos

ministerijai ir atsakingajai institucijai.

126. Atsakingoji institucija ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo tikslinės paskolos sutarties sudarymo parengia projekto finansavimo sutarties projektą ir pateikia pareiškėjui pasirašyti. Pareiškėjas turi pasirašyti finansavimo sutartį per 1 mėnesį nuo sutarties projekto gavimo dienos. Pareiškėjui nepasirašius finansavimo sutarties per 1 mėnesį nuo sutarties projekto gavimo dienos, laikoma, kad pareiškėjas finansavimo atsisako. Tikslinės paskolos sutartyje numatoma sąlyga, kad pareiškėjui nepasirašius finansavimo sutarties per 1 mėnesį nuo sutarties projekto gavimo dienos tikslinės paskolos sutartis nutraukiama.

XII SKYRIUS PROJEKTŲ PRIEŽIŪRA

127. Tvarkos aprašo 5.1, 5.2, 5.4. ir 5.7 papunkčiuose nurodytų projektų priežiūrą sudaro šie etapai:

127.1. parengiamasis etapas – aplinkosauginio–techninio paraiškos vertinimo metu atsakingosios institucijos patvirtinta tvarka gali būti atliekama projekto patikra vietoje, kurios metu bent du atsakingosios institucijos darbuotojai ir, esant reikalui, nepriklausomas ekspertas atlieka projekto įgyvendinimo vietos ir techninių sąlygų patikrą, apsilankant projekto įgyvendinimo vietoje ir patikrinant paraiškoje ir kartu su ja pateiktuose dokumentuose esančios informacijos atitiktį esamai situacijai;

127.2. techninio įgyvendinimo etapas – projekto įgyvendinimo metu, kai taikomas sąskaitų apmokėjimo būdas, prireikus bent du atsakingosios institucijos darbuotojai ir, esant reikalui, nepriklausomas ekspertas gali atlikti įgyvendinamo projekto techninių parametrų patikrą projekto įgyvendinimo vietoje ir įvertinti projekto įgyvendinimo atitiktį paraiškoje pateiktai informacijai;

127.3 galutinio įgyvendinimo etapas – įgyvendinus projektą, bent du atsakingosios institucijos darbuotojai ir, esant reikalui, nepriklausomas ekspertas atlieka projekto techninio įgyvendinimo parametrų patikrą projekto įgyvendinimo vietoje (tai atliekama sumontavus ir pradėjus eksploatuoti įrangą) ir įvertina projekto įgyvendinimo atitiktį paraiškoje pateiktai informacijai. Atsakingosios institucijos darbuotojai turi patikrinti išlaidų pagrindimo dokumentuose deklaruotą prekių, paslaugų ir darbų atlikimo kiekį, dydžius, įsitikina jų faktiniu buvimu ir eksploatavimu pagal paskirtį, projekto užbaigtumu pagal teisės aktų reikalavimus ir kt. Jei projektai finansuojami subsidijų forma, tai galutinė subsidijos dalis išmokama tik atlikus galutinio įgyvendinimo etapo patikrą. Jei pareiškėjas pateikia vienintelį mokėjimo prašymą per projekto įgyvendinimo laikotarpį, subsidija išmokama tik atlikus galutinio įgyvendinimo etapo patikrą.

128. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos laikotarpio pradžia pradedama skaičiuoti nuo kito mėnesio pradžios po galutinio mokėjimo prašymo patvirtinimo datos. Apie šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos laikotarpio pradžią pareiškėjas informuojamas per 5 darbo dienas nuo galutinio mokėjimo prašymo patvirtinimo datos.

129. Pareiškėjas kartu su galutiniu mokėjimo prašymu atsakingajai institucijai turi pateikti šiuos dokumentus:

129.1. esant avansiniam apmokėjimui, informaciją apie projekto sąskaitoje sukauptas palūkanas. Projekto sąskaitoje sukauptų palūkanų dydžiu mažinama pagal galutinį mokėjimo prašymą mokėtina suma, jei sukauptų palūkanų dalis yra didesnė už pagal galutinį mokėjimo prašymą mokėtiną projekto sumą, tokiu atveju, pareiškėjas privalo grąžinti perviršį į atsakingosios institucijos nurodytą sąskaitą;

129.2. vidutinės ir didelės apimties projektų atveju – projekto išlaidų audito išvadą;

129.3. pasiektus atitinkamoje priemonėje keliamus tikslus pagrindžiančius dokumentus (pavyzdžiui, Pastato energinio naudingumo sertifikatą ir pan.);

129.4. ilgalaikio turto įvedimo į apskaitą dokumentus. Jeigu diegiama įranga, taip pat turi būti pateikti įrangos įvedimo į eksploataciją akta;

129.5. statybos, kuri yra finansuojamo projekto dalis, užbaigimo, atlikto Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, patvirtinančius dokumentus;

- 129.6. faktinį atliktų darbų, įsigytų prekių ir paslaugų kiekį pagrindžiančius dokumentus;
- 129.7. kitus atsakingosios institucijos nurodytus dokumentus.

130. Pareiškėjai, įgyvendinantys vidutinės ir didelės apimties projektus, projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigoje privalo atlikti galutinį projekto išlaidų auditą:

130.1. galutinį projekto išlaidų auditą turi atlikti turintys teisę atlikti tokį auditą atestuoti auditoriai;

130.2. išlaidų audito išvada turi būti pateikta subsidijos teikimo atveju atsakingajai institucijai paskolos teikimo atveju ir Aplinkos ministerijai kartu su galutinio projekto įgyvendinimo ataskaita ir galutiniu mokėjimo prašymu;

130.3. Projekto išlaidų auditas turi apimti:

130.3.1. tarpinio ir galutinio mokėjimo prašymuose deklaruojamų patirtų išlaidų pagal finansavimo sutartį patikrinimą, atsižvelgiant į finansavimo sutarties sąlygas ir paramos teikimo reglamentavimą;

130.3.1.1. ar patirtos išlaidos yra numatytos finansavimo sutartyje;

130.3.1.2. ar išlaidos patirtos tinkamu finansuoti laikotarpiu;

130.3.2. atsiskaitymų su trečiosiomis šalimis už sutartyje numatytus darbus ar paslaugas (pavyzdžiui, partneriais, tiekėjais, darbuotojais) patikrinimą;

130.3.3. galutinio mokėjimo prašyme prašomos apmokėti sumos nustatymo teisingumą, atsižvelgiant į pateiktus avanso, jei avanso mokėjimo prašymas buvo pateiktas, ir tarpinio mokėjimo prašymus;

130.3.4. patikrinimą, ar projekto pajamos iš finansuojamos veiklos ir (ar) sukurtų produktų, jei tokios buvo gautos, tinkamai įtrauktos į buhalterinę apskaitą ir deklaruotos mokėjimo prašymuose;

130.4. Auditorius, atlikęs visų projekto išlaidų auditą (patikrinus tarpinio ir galutinio mokėjimo prašymus), radęs nukrypimų, turi juos nurodyti išlaidų audito išvadoje. Kiekvienas atvejis turi būti identifikuotas pagal projekto biudžeto išlaidų kategorijas, išlaidų pavadinimą, dokumentą ir sumą. Kur įmanoma, neatitikimas turi būti nurodytas pinigine išraiška. Projekto finansinių išlaidų audito išlaidų bei šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos ataskaitos patvirtinimo išlaidų netikrina atestuoti auditoriai ir dėl jų nepasisakoma galutinio projekto audito išvadoje.

131. Didelės ir vidutinės apimties Tvarkos aprašo 5.1 ir 5.2 papunkčiuose nurodytų projektų atveju pareiškėjas atsakingajai institucijai privalo pateikti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo ataskaitas, kurių formas tvirtina atsakingosios institucijos direktorius. Ataskaitose turi būti nurodyta veikla ir (ar) įrenginys, kuro rūšis, sunaudoto kuro kiekis (pagamintos šilumos energijos kiekis), sutaupyta šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis per vienerius metus ir kita susijusi informacija, kuri turi būti pagrįsta apskaitos prietaisų parodomais ir (ar) skaičiavimų rezultatais:

131.1. praėjus 15 mėnesių po projekto galutinio įgyvendinimo laikotarpio pabaigos, – už pirmus 12 mėnesių veiklos po galutinio projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos. Pirmų metų ataskaitas, parengtas pagal 131 punkte nustatytus reikalavimus, turi patvirtinti nepriklausomi vertintojai. Nepriklausomų vertintojų patvirtintą Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo ataskaitą (ataskaitoje tikrinamas projekto aplinkosaugos rodiklių įvykdymas procentais) per 20 darbo dienų nuo jos gavimo datos atsakingoji institucija patikrina ir patvirtina arba priimamas sprendimui pagal Tvarkos aprašo 145 punktą;

131.2. praėjus 27 mėnesiams po galutinio projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos, – už pirmus 24 mėnesius veiklos po galutinio projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos pagal 131 punkte nustatytus reikalavimus. Antrųjų metų ataskaitos nepriklausomi vertintojai netvirtina, informacija yra renkama stebėsenos tikslais;

131.3. praėjus 39 mėnesiams po projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos, – už galutinius 36 mėnesius veiklos po projekto galutinio įgyvendinimo laikotarpio pabaigos. Trečiųjų metų ataskaitos nepriklausomi vertintojai netvirtina, informacija yra renkama stebėsenos tikslais.

132. Atsižvelgiant į nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo

ir perleidimo sutartyse nustatytas sąlygas, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu pareiškėjams gali būti nustatyti papildomi projektų priežiūros reikalavimai.

133. Atsakingoji institucija atlieka visas funkcijas, susijusias su projektų priežiūra projektų įgyvendinimo laikotarpiu ir pasibaigus šiam laikotarpiui, ir užtikrina, kad pareiškėjai laikytųsi visų teisės aktuose, sutartyse ir paraiškose nustatytų reikalavimų ir įsipareigojimų.

XIII SKYRIUS **INVESTAVIMAS Į ĮMONIŲ AKCINIŲ KAPITALĄ**

134. Programos lėšos investuojant į įmonių akcinį kapitalą naudojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymu, Lietuvos Respublikos kontroliuojančiųjų investicinių bendrovių įstatymu, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymu, Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymu ir Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymu.

135. Metinėje programos sąmatoje numatytas Programos lėšas investicijoms į įmonių akcinį kapitalą Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu patikėjimo teise valdo Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka viešo konkurso būdu parinkta valdymo įmonė.

136. Programos lėšų investavimo į įmonių akcinį kapitalą sąlygos numatomos investavimo sąlygų sutartyje, kurią pasirašo Aplinkos ministerija su konkursą laimėjusia valdymo įmone.

137. Ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo minėtos sutarties pasirašymo valdymo įmonė turi užregistruoti privataus kapitalo kolektyvinio investavimo subjektą (toliau – Investicinį fondą) Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijoje kartu su valdymo įmonės parengtomis ir su Aplinkos ministerija suderintomis investavimo taisyklėmis.

138. Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu priimto sprendimo investuoti Aplinkos ministerija perduoda šiam tikslui skirtas Programos lėšas, įsigydama Investicinio fondo vienetų už Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime numatytą sumą.

139. Investavimo sąlygų sutartyje privalo būti nustatytos šios sąlygos:

139.1. per investavimo sąlygų sutartyje nustatytą laikotarpį, tačiau ne vėliau kaip per 1 metus nuo Investicinio fondo užregistravimo valdymo įmonė turi pritraukti ne mažiau kaip 30 procentų papildomų lėšų į Investicinį fondą;

139.2. vadovaujantis investavimo sąlygų sutartyje numatytais terminais ir sąlygomis, investavimo taisyklėmis ir prospektu, valdymo įmonė iš Investicinio fondo lėšų turi įsigyti tikslinių įmonių akcijų ir atlikti visas investavimo sąlygų sutartyje numatytas su akcijų valdymu susijusias funkcijas;

139.3. investavimu turi būti pasiektas toks aplinkosauginis efektas: 0,3 Eur investicijų turi būti sumažinti ne mažiau nei du kilogramai CO₂ ekvivalento per projekto vykdymo laikotarpį. Bendras išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį apskaičiuojamas pagal Tvarkos aprašo 2 priede nustatytą Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodiką;

139.4. vadovaujantis investavimo sąlygų sutarties nuostatomis tikslinės investicijos į įmonių akcinį kapitalą turi būti padarytos ne vėliau kaip 2 metus nuo Investicinio fondo užregistravimo;

139.5. Investicinio fondo lėšų investavimo periodas – nuo 2 iki 5 metų;

139.6. Investicinio fondo veikimo trukmė – 7 metai su galimybe pratęsti dar 2 metams. Investavimo sąlygų sutartyje numatyta tvarka ir sąlygomis;

139.7. metinis Investicinio fondo valdymo mokestis (įskaitant depozitoriumo, audito ir kitus mokėjimus) – ne daugiau kaip 3 procentai visų fondo lėšų;

139.8. metinė investicinė fondo grąža, kuri turi būti ne mažesnė nei buvo nustatyta viešo konkurso valdymo įmonei parinkti dokumentuose;

139.9. Investicinio fondo vienetų išpirkimo tvarka ir sąlygos;

139.10. Investicinio fondo lėšų panaudojimo priežiūros ir ataskaitų teikimo tvarka;

139.11. atsakomybė už įsipareigojimų pagal investavimo sąlygų sutartį nevykdymą.

140. Lėšos, gautos išpirkus investicinio fondo vienetų, pervedamos į valstybės išdo sąskaitą, kurioje laikomos Programos lėšos, ir naudojamos metinėje sąmatoje numatytiems projektams finansuoti.

XIV SKYRIUS KOMPENSACINIŲ IŠMOKŲ TEIKIMAS DAUGIABUČIAMS

141. Kompensacinės išmokos daugiabučių namo butų ir kitų patalpų savininkams (fiziniams ir juridiniams asmenims), įgyvendinusiems daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektą ir pasiekusiems ne mažesnę kaip C pastato energinio naudingumo klasę ir skaičiuojamosios šiluminės energijos sąnaudas sumažinus ne mažiau kaip 40 procentų, palyginti su skaičiuojamosiomis šiluminės energijos sąnaudomis iki atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo, arba skaičiuojamąsias šiluminės energijos sąnaudas sumažinus ne mažiau kaip 25 procentais, palyginti su skaičiuojamosiomis šiluminės energijos sąnaudomis iki atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo, kai atnaujinamas (modernizuojamas) daugiabutis namas, kuriam pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymą minimalūs privalomi pastatų energinio naudingumo reikalavimai nenustatomi, mokamos vadovaujantis Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 16 d. nutarimu Nr. 1725 „Dėl valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklių patvirtinimo ir daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektui įgyvendinti skirto kaupiamojo įnašo ir (ar) kitų įmokų didžiausios mėnesinės įmokos nustatymo“, nustatyta tvarka ir sąlygomis.

142. Lėšos kompensacinėms išmokoms numatomos metinėje sąmatoje.

143. Su kompensacinių išmokų mokėjimu susijusios valstybės pagalbos dydį Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registre registruoja VšĮ „Būsto energijos taupymo agentūra“.

XV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

144. Ne vėliau kaip iki einamųjų metų sausio mėnesio 20 dienos atsakingoji institucija pateikia Aplinkos ministerijos struktūriniui padaliniui apibendrintą informaciją apie įgyvendintus Programos lėšomis finansuotus projektus. atsakingoji institucija turi pateikti informaciją apie:

144.1. gautų paraiškų ir registracijos formų skaičių pagal praėjusių metų finansavimo priemones;

144.2. įvertintas paraiškas, pateikiant informaciją apie pareiškėjų planuojamus šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimus, energijos sutaupymą įgyvendinus projektus;

144.3. rezervuotą finansavimą fiziniams asmenims, pateikiant detalią informaciją apie projektus;

144.4. gautus mokėjimo prašymus ir atliktus faktinius mokėjimus pareiškėjams;

144.5. administravimo išlaidoms ir ekspertinėms paslaugoms panaudotas lėšas.

145. Jeigu pareiškėjas, įgyvendindamas projektą, nesilaiko projekto finansavimo sutarties dėl paskolos per kredito įstaigą suteikimo pareiškėjui sąlygų, Aplinkos ministerija priima sprendimą dėl finansavimo sustabdymo, nutraukimo, sumažinimo, išmokėtų lėšų ar jų dalies susigrąžinimo ir (ar) finansavimo sutarties dėl paskolos per kredito įstaigą suteikimo pareiškėjui nutraukimo arba šių finansinių korekcijų netaikymo. Jeigu pareiškėjas, įgyvendindamas projektą, nesilaiko projekto finansavimo sutarties dėl subsidijos suteikimo pareiškėjui sąlygų (ar paraiškos, prie jos pridėtos Pareiškėjo deklaracijos sąlygų ir Tvarkos aprašo nuostatų, kai finansavimo sutartis nesudaroma), atsižvelgiant į atsakingosios institucijos pateiktą įvertinimą, kuris atliekamas pagal atsakingosios

institucijos direktoriaus patvirtintą tvarką, Aplinkos ministerija priima sprendimą dėl finansavimo sustabdymo, nutraukimo, sumažinimo ir (ar) išmokėtų lėšų ar jų dalies susigrąžinimo arba šių finansinių korekcijų netaikymo. Aplinkos ministerijos sprendimo dėl finansavimo teikiant subsidiją nutraukimo ir (ar) subsidijos išmokėtų lėšų ar jų dalies susigrąžinimo pagrindu atsakingoji institucija turi teisę nutraukti finansavimo sutartį.

Tais atvejais, kai nepasiektos finansavimo sutartyje nustatytos projekto rodiklių reikšmės, subsidija tikslinama tokia tvarka:

145.1. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi ne mažiau kaip 95 procentais, – pareiškėjui priklauso 100 procentų subsidijos;

145.2. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi mažiau kaip 95 procentais, bet ne mažiau kaip 80 procentų, – pareiškėjui priklauso 90 procentų subsidijos;

145.3. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi mažiau kaip 80 procentų, bet ne mažiau kaip 65 procentais, – pareiškėjui priklauso 80 procentų subsidijos;

145.4. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi mažiau kaip 65 procentais, bet ne mažiau kaip 50 procentų, – pareiškėjui priklauso 70 procentų subsidijos;

145.5. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi mažiau kaip 50 procentų, – pareiškėjas privalo grąžinti visą išmokėtą subsidiją.

146. Projekto aplinkosaugos rodiklių įvykdymas procentais apskaičiuojamas palyginant paraiškoje numatytus aplinkosaugos rodiklius su faktiškai pasiektais aplinkosaugos rodikliais per 12 mėnesių nuo projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos.

147. Už suteiktas finansavimo lėšas materialųjį ir nematerialųjį turtą pareiškėjas įsigyja savo nuosavybėn ir naudoja finansavimo sutartyje (arba paraiškoje, kai finansavimo sutartis nesudaroma) nustatytais tikslais projekto įgyvendinimo metu ir 5 metus nuo projekto įgyvendinimo pabaigos (arba sprendimo skirti finansavimą projektui, kai finansavimo sutartis nesudaroma) įsigaliojimo dienos be atsakingosios institucijos sutikimo neperleidžiant, neparduodant, neįkeičiant ar kitokiu būdu nesuvaržant daiktinių teisių į turtą.

148. Jei pareiškėjas, įgyvendindamas projektą ar nepaėjęs penkeriems metams nuo projekto įgyvendinimo pabaigos (arba sprendimo skirti finansavimą projektui, kai finansavimo sutartis nesudaroma) įsigaliojimo dienos nustojo vykdyti projektą ar naudoti turtą, kuriam įsigyti ar sukurti skirtos Programos lėšos, savo veikloje perleido, perdavė, įkeitė ar kitokiu būdu suvaržė daiktines teises į jį be atsakingosios institucijos sutikimo, subsidija mažinama arba susigrąžinama proporcingai neišlaikytam investicijų tęstinumo laikotarpiui metais.

149. Pareiškėjai turi teisę apskųsti Aplinkos ministerijos ir atsakingosios institucijos veiksmus ar neveikimą, susijusius su paraiškos vertinimu, atranka, sprendimo dėl finansavimo skyrimo ar neskyrimo priėmimu ir projekto įgyvendinimu teisės aktų nustatyta tvarka.“

(Metinės Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmatos forma)

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
..... įsakymu Nr.

KLIMATO KAITOS PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMO 20..... METAIS SĄMATA

	Lėšų paskirtis	Suma, mln. Eur	Finansavimo būdas ir maksimalus paramos dydis
I.	PROGRAMOS PRAĖJUSIO LAIKOTARPIO LĖŠŲ LIKUTIS		
1.	Praėjusio laikotarpio nerezervuotų lėšų likutis		
2.	Rezervuotų pagal m. gautas paraiškas ir (ar) skirtą finansavimą lėšų likutis		
	IŠ VISO:		
II.	 M. PROGRAMOS PAJAMOS		
1.	 m. planuojamos gauti pajamos už aukciono būdu parduotus apyvartinius taršos leidimus		
	IŠ VISO:		
III.	 M. PROGRAMOS LĖŠŲ PANAUDOJIMO SRITYS		
1.	Priemonės, kurias įgyvendinus pasiekiamas kiekybiškai apskaičiuojamas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas		
1.1.	energijos vartojimo ir gamybos efektyvumo didinimas: gyvenamųjų namų ir visuomeninės paskirties pastatų modernizavimas, kitos priemonės, kurios leidžia efektyviausiai sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį energetikos, pramonės, statybos, transporto, žemės ūkio, atliekų tvarkymo ir kitose srityse		
1.2.	atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo skatinimas, aplinkai palankių technologijų, tarp jų efektyvios energijos gamybos kogeneracijos būdu, diegimas		
1.3.	pagal Europos Sąjungos teisės aktus, Klimato kaitos konvenciją, Kioto protokolą ir kitus tarptautinius		

	susitarimus nustatytoms prisitaikymo prie klimato kaitos pokyčių ir klimato kaitos padarinių švelninimo priemonėms įgyvendinti trečiosiose valstybėse		
	IŠ VISO (1):		
2.	Kitos priemonės, kurias įgyvendinant nepasiekiamas kiekybiškai apskaičiuojamas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas		
2.1.	nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos formavimo ir įgyvendinimo, tarp jų visuomenės informavimo ir švietimo priemonės, klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos pokyčių priemonių įgyvendinimas nacionaliniu lygmeniu, programos administravimo lėšos ir kitos priemonės		
	IŠ VISO (2):		
	IŠ VISO (1+2):		
3.	Išlaidos iš Programos likutinių lėšų		
3.1.	 m. planuojamos išleisti lėšos, rezervuotos pagal m. gautas paraiškas ir (ar) skirtą finansavimą		
	IŠ VISO (3):		
	IŠ VISO (1+2+3):		

IŠMETAMŲ ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ KIEKIO SUMAŽINIMO VERTINIMO METODIKA

1. Vertinant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimą, įgyvendinus veiklą, iš dalies finansuojamą Programos lėšomis, lyginamas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis įgyvendinus veiklą (projektinis scenarijus) su išmetamu šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu šios veiklos neįgyvendinus (bazinis scenarijus) per vertinamąjį laikotarpį. Išmetamų šiltnamio efektą dujų kiekio sumažinimas yra išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pagal bazinį scenarijų ir pagal projektinį scenarijų skirtumas.

2. Vertinant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį įgyvendinus veiklą (projektinis scenarijus), neįgyvendinus veiklos (bazinis scenarijus), vertinami ir tiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, ir netiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis.

3. Tiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis vertinamas kaip išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis projekto pareiškėjo valdomuose įrenginiuose. Tai yra:

3.1. iškastinio kuro deginimo metu išmetamo į atmosferą CO₂ kiekis (tonomis), apskaičiuojamas kaip nurodyta šio priedo 10.1 papunktyje;

3.2. proceso metu į atmosferą išsiskiriančių šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, perskaičiuotas į CO₂ ekvivalentą (CO₂e), kaip nurodyta šio priedo 10.2 papunktyje.

4. Netiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis vertinamas kaip išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis projekto pareiškėjo nevaldomuose įrenginiuose, kuriam daro įtaką projekto pareiškėjo veikla ar neveikimas. Tai yra:

4.1. išmetamo į atmosferą CO₂ kiekis (tonomis) kitose Lietuvoje veikiančiose pareiškėjo nevaldomose elektrinėse, sąlygojamas projekto pareiškėjo iš tinklo perkamos elektros energijos kiekiu arba projekto pareiškėjo į tinklą patiekiamo pagamintos elektros energijos, pakeičiančios elektros gamybą kitose projekto pareiškėjo nevaldomose elektrinėse, kiekiu, apskaičiuojamas kaip nurodyta šio priedo 11 punkte;

4.2. išmetamo į atmosferą CO₂ kiekis centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos pareiškėjo nevaldomuose šilumą generuojančiuose įrenginiuose, sąlygojamas projekto pareiškėjo iš tinklo perkamos šiluminės energijos kiekiu arba projekto pareiškėjo į tinklą patiekiamo pagamintos šiluminės energijos, pakeičiančios šilumos gamybą kituose projekto pareiškėjo nevaldomuose šilumą generuojančiuose įrenginiuose, kiekiu, apskaičiuojamas kaip nurodyta šio priedo 12 punkte;

4.3. kiti atvejai apskaičiuojami kaip nurodyta šio priedo 13 punkte.

5. Vertinant netiesioginį išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, nevertinamos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, atsirandančios gaminant diegiamą įrangą, ją transportuojant, įrengiant, išmontuojant ir utilizuojant.

6. Netiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis ir tiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis sudedamas vertinant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį įgyvendinus veiklą (projektinio scenarijaus atveju) ir neįgyvendinus veiklos (bazinio scenarijaus atveju).

7. Vertinant tiesioginį ir netiesioginį išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį projektinio scenarijaus atveju ir bazinio scenarijaus atveju, galima nevertinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, kuris nesikeičia lyginant projektinį scenarijų ir bazinį scenarijų.

8. Projekto vertinamojo laikotarpio pradžia laikomas momentas, kai projektinio scenarijaus atveju būtų pradėta veikla, sąlygojanti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimą, ir atitinkamas momentas bazinio scenarijaus atveju tokios veiklos nepradėjus. Projekto vertinamojo laikotarpio trukmė priklauso nuo įgyvendinamos veiklos tipo:

8.1. modernizuojant transporto infrastruktūrą ir mažinant iškastinio kuro sąnaudas, – 25 metai;

8.2. klojant naujus arba keičiant centralizuoto aprūpinimo šiluma vamzdynus, garotiekius efektyvesniais, – 25 metai;

8.3. atnaujinant (modernizuojant) pastatus, kai investicijos į išorinių atitvarų apšiltinimą viršija 50 % investicijų, – 25 metai;

8.4. įrengiant vėjo elektrines, fotoelektrines arba hidroelektrines, – 20 metų;

8.5. įrengiant vidutinės ir didelės galios (nuo 500 kW) šilumos siurblius, naudojančius geoterminę, aeroterminę arba hidroterminę energiją, – 20 metų;

8.6. įrengiant vidutinės arba didelės galios (nuo 1 MW) katilines arba kogeneracines elektrines (sumuojant elektros ir šilumos generuojamas nominalias galias), – 15 metų;

8.7. patalpose esančių vamzdynų šiluminės izoliacijos pagerinimas, – 15 metų;

8.8. įrengiant saulės kolektorius šilumai ir (ar) karštam vandeniui ruošti, – 12 metų;

8.9. įrengiant vėdinimo sistemas su šilumogrąžos įrenginiais, – 12 metų;

8.10. įrengiant mažos galios (iki 1 MW) katilines arba kogeneracines elektrines (sumuojant elektros ir šilumos generuojamas nominalias galias), – 10 metų;

8.11. įrengiant efektyvesnius degiklius katilinėse ir kogeneracinėse elektrinėse, išmetamų dūmų šilumos utilizavimo įrenginius (ekonomaizerius), – 10 metų;

8.12. įrengiant mažos galios (iki 500 kW) šilumos siurblius, išnaudojančius geoterminę, aeroterminę arba hidroterminę energiją, – 10 metų;

8.13. įsigyjant biodegalus, vandenilį vartoti pritaikytus automobilius, hibridinius Europos standartus viršijančius automobilius, – 8 metai;

8.14. įrengiant automatikos, apskaitos, programinę įrangą, efektyvius siurblius ir ventiliatorius, leidžiančius padidinti energijos gamybos, perdavimo, paskirstymo, vartojimo efektyvumą, – 8 metai;

8.15. keičiant efektyvesniais arba modernizuojant elektros apšvietimo prietaisus, – 5 metai;

8.16. kitais atvejais – atsižvelgiant į diegiamos įrangos tikėtiną eksploataavimo trukmę, bet ne daugiau kaip 25 metai;

8.17. jei vienu metu atliekama veikla diegiant įrangą su, tikėtina, skirtinga eksploataavimo trukme, vertinamasis laikotarpis yra sąlygojamas įrangos, kuriai sąnaudos įsigyti ir įdiegti sudarė daugiau kaip 50 % investicijų, tikėtiną eksploataavimo trukmės. Jei nė viena investicijos dalis nesudarė daugiau kaip 50 % investicijos, vertinamasis laikotarpis yra sąlygojamas skirtingos įrangos tikėtinų eksploataavimo trukmių svertiniu vidurkiu (atsižvelgiant į ją atitinkančią investicijos dalį);

8.18. visais minėtais atvejais – vertinamasis laikotarpis yra trumpesnis už diegiamos įrangos tikėtiną eksploataavimo trukmę, jei terminas, per kurį įgyvendinta veikla daro įtaką išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokyčiams, yra trumpesnis dėl kitų priežasčių (pavyzdžiui, susikaupusių sąvartynuose biodujų jėgainių diegimo atveju vertinamasis laikotarpis yra ne ilgesnis už biodujų iš sąvartyno prognozuojamą išsiskyrimo laikotarpį).

9. Vertinant tiesioginį ir netiesioginį šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį per vertinamąjį laikotarpį, turi būti įvertinti kintantys veiksniai per vertinamąjį laikotarpį, sąlygojantys energijos poreikių kitimą, gamybos mastą, bet kuriuo atveju (net ir vertinant bazinį scenarijų) privalomus pokyčius vykdant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus ir kt.

10. Vertinant tiesioginį šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, vertinamas CO₂ išmetimas, sąlygojamas deginamo kuro, ir kitų procesų metu išsiskiriančios šiltnamio efektą sukeliančios dujos:

10.1. vertinant tiesioginį CO₂ išmetimą, sąlygojamą deginamo kuro, sudegintas per vertinamąjį laikotarpį kuro kiekis dauginamas iš taršos faktoriaus. Taikomi tipiniai arba specifiniai taršos faktoriai kiekvienai deginamo kuro rūšiai:

10.1.1. taikant tipinius taršos faktorius, kiekvienai deginamo kuro rūšiai naudojamos vertės:

Kuro rūšis	Vienetai	Žemutinė šiluminė vertė ¹	Taršos santykinis energetinis faktorius ²	Oksidacijos koeficientas	Taršos faktorius ³
		GJ/vnt	kg CO ₂ /GJ		t CO ₂ /vnt
		(A)	(B)	(C)	(D) =(A) x (B) x (C) / 1000
Gamtinės dujos	tūkst. nm ³	33,49	56,9	0,995	1,8961
Mazutas	t	40,06	78,0	0,995	3,1091
Akmens anglis	t	25,12	95,0	0,990	2,3625
Dyzelinas, gazolis šildymui	t	43,07	74,0	0,995	3,1712
Žibalas		43,16	74,0	0,995	3,1779
Skalūnų alyva	t	38,1 ⁴	74,0	0,995	2,8053
Durpės	t	11,72	102,0	0,990	1,1835
Malkos	ktm	8,2	0,0	0,990	0,0000
Biodujos	tūkst. nm ³	20,0	0,0	0,995	0,0000
Atidirbę tepalai	t	41,9	95,0	0,995	3,9606
Orimulsija	t	27,63	81,0	0,995	2,2268
Suskystintos naftos dujos	t	46,42	65,0	0,995	3,0022
Naftos koksas	t	32,65	100,8	0,990	3,2582
Nafta	t	42,78	78,0	0,995	3,3202
Aviacinis kuras		44,79	72,0	0,995	3,2088
Benzinas	t	44,79	73,0	0,995	3,2533

¹ Kuro ir energijos balanso sudarymo metodikos 4 priedas (Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2008 m. liepos 31 d. įsakymo Nr. DĮ-154 redakcija).

² Lietuvos 2008 m. šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ataskaita, 2008 m. gruodis. I priedas „Nacionaliniai taršos faktoriai energetikos sektoriuje“.

³ Taršos faktorius lygus kuro žemutinės šiluminės vertės, taršos santykinio energetinio faktoriaus ir oksidacijos koeficiento sandaugai, padalytai iš 1000.

⁴ Nustatyta žemutinė šiluminė vertė nurodyta Europos Komisijos 2007 m. liepos 18 d. sprendime 2007/589/EB, nustatančiame šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo apskaitos ir ataskaitų teikimo gaires vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB.

10.1.2. paraiškos teikėjas gali siūlyti specifinius taršos santykinis energetinius faktorius, oksidacijos koeficientus ir kuro šiluminės vertės, iš jų atitinkamai išskaičiuotus taršos faktorius, jei gali įrodyti, kad specifinės taikomos vertės yra tikslesnės konkrečios veiklos atveju;

10.2. vertinant tiesiogines kitų procesų metu išsiskiriančias šiltnamio efektą sukeliančias dujas, jų į atmosferą išmetamas kiekis perskaičiuojamas į CO₂ ekvivalentą (CO₂e), taikant tokius šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo perskaičiavimo į CO₂ ekvivalentą (CO₂e) koeficientus – pasaulinio šiltėjimo potencialo vertes:

10.2.1. 1 t anglies dvideginio (CO₂) perskaičiuojama kaip 1 t CO₂e;

10.2.2. 1 t metano (CH₄) perskaičiuojama kaip 25 t CO₂e;

10.2.3. 1 t azoto suboksido (N₂O) perskaičiuojama kaip 298 t CO₂e;

10.2.4. 1 t sieros heksafluorido (SF₆) perskaičiuojama kaip 22800 t CO₂e.

11. Vertinant netiesioginį išmetamo CO₂ kiekį (tonomis) kitose pareiškėjo nevaldomose Lietuvos Respublikos teritorijoje veikiančiose elektrinėse, sąlygojamą projekto pareiškėjo iš tinklo perkamos elektros energijos kiekiu arba projekto pareiškėjo į tinklą patiekiamo pagamintos elektros energijos, pakeičiančios elektros gamybą kitose projekto pareiškėjo nevaldomose elektrinėse kiekiu,

iš tinklo per vertinamąjį laikotarpį perkamas elektros energijos kiekis arba per vertinamąjį laikotarpį į tinklą patiekiamos elektros energijos kiekis yra dauginamas iš elektros energijos taršos faktoriaus, kuris lygus 0,707 t CO₂e/MWh⁵.

12. Vertinant netiesioginį išmetamo CO₂ kiekį (tonomis) centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos pareiškėjo nevaldomuose šilumą generuojančiuose įrenginiuose, sąlygojamą projekto pareiškėjo iš tinklo perkamos šiluminės energijos kiekiu arba projekto pareiškėjo į tinklą patiekiamo pagamintos šiluminės energijos, pakeičiančios šilumos gamybą kituose projekto pareiškėjo nevaldomuose šilumą generuojančiuose įrenginiuose kiekiu, iš tinklo per vertinamąjį laikotarpį perkamas šiluminės energijos kiekis arba per vertinamąjį laikotarpį į tinklą patiekiamos šiluminės energijos kiekis dauginamas iš centralizuoto aprūpinimo šiluma taršos faktoriaus, kuris:

12.1. gali būti taikomas naudojant tipinę centralizuoto aprūpinimo šiluma taršos faktoriaus reikšmę, lygią 0,2330 t CO₂e/MWh⁶;

12.2. gali būti taikomas naudojant specifinę centralizuoto aprūpinimo šiluma taršos faktoriaus reikšmę, jei galima įrodyti, kad specifinė reikšmė yra tikslesnė konkrečiu atveju.

13. Vertinant netiesioginį išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį pareiškėjo nevaldomuose įrenginiuose, gali būti vertinamas ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis per vertinamąjį laikotarpį, sąlygojamas deginamo iškastinio kuro ir kitų procesų metu išsiskiriančio šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, taikant analogišką metodiką kaip ir vertinant tiesioginius šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimus, kaip aprašyta šio priedo 10.1 ir 10.2 papunkčiuose.

14. Jeigu pareiškėjo naudojama (ar tiekiamą kitiems vartotojams) šiluma iki projekto įgyvendinimo gaminama iš biokuro, pagamintos šiluminės energijos sumažėjimas dauginamas naudojant tipinę centralizuoto aprūpinimo šiluma taršos faktoriaus reikšmę, kuri lygi 0.233 t CO₂e/MWh.

⁵ Tai atitinka vidutinę AB Lietuvos elektrinės nuolat kondensaciniu režimu dirbančios elektrinės santykinę taršą, tenkančią vienai patiektos į tinklą elektros energijos MWh. AB Lietuvos elektrinė yra brangiausių elektros energiją gaminanti Lietuvoje elektrinė. Laikoma, kad esami blokai išliks brangiausiais elektrą gaminančiais pajėgumais Lietuvoje per artimiausius 25 metus. Remiantis AB Lietuvos elektrinės pateikta informacija, 2010, 2011 ir 2012 metais elektrinėje planuojama į tinklą patiekti atitinkamai 2,5 TWh, 2,6TWh ir 3,0 TWh (iš viso 8,1 TWh). Per tą patį laiką elektrinėje sudeginti 2,11 mlrd. nm³ gamtinių dujų ir 0,554 mln. t mazuto, tai yra į atmosferą išmesti 5,7232 mln. t CO₂.

⁶ Tai atitinka vidutinę katilinių, tiekiančių šilumą į Lietuvos centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemas taršą, tenkančią vienai vartotojų suvartotos šiluminės energijos MWh. Remiantis oficialiai Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos (LŠTA) pateikta informacija, 2008 metais visos Lietuvos LŠTA priklausančios šilumos tiekimo įmonės vartotojams patiekė 7,6278 TWh šilumos. Per atitinkamą laikotarpį suvartotas kuras šilumai gaminti LŠTA narėms priklausančių šilumos tiekimo įmonių šilumą generuojančiuose įrenginiuose ir įrenginiuose, turinčiuose nepriklausomo šilumos gamintojo statusą, iš kurių šiluma tiekiamą į LŠTA priklausančius šilumos tinklus, yra: gamtinių dujų 690733 tne (tonų naftos ekvivalento), mazuto 33111 tne, biokuro 146139 tne, geoterminės energijos 1050 tne, durpių ir durpių kuro 2172 tne, akmens anglies 1934 tne, dyzelino, suskystintų dujų 362 tne, skalūnų alyvos, krosnių kuro, kt 4066 tne, atliekinės energijos 7400 tne. Iš viso: 886967 tne. Į atmosferą išmestas CO₂ kiekis – 1,7769 mln. t CO₂.¹

Bazinis (palyginamasis) scenarijus			
Tiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekis	CO ₂ išmetimas deginant kurą	Deginamo kuro rūšis (1)	
		Kuro sąnaudos/metus	(A1)
		Matavimo vienetas	
		Kuro taršos faktorius	(B1)
		CO ₂ e išmetimas, t/metus	(C1)=(A1) x (B1)
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D1)
		Deginamo kuro rūšis (2)	
		Kuro sąnaudos/metus	(A2)
		Matavimo vienetas	
		Kuro taršos faktorius	(B2)
		CO ₂ e išmetimas, t/metus	(C2)=(A2) x (B2)
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D2)
		Deginamo kuro rūšis (3)	
		Kuro sąnaudos/metus	(A3)
		Matavimo vienetas	
		Kuro taršos faktorius	(B3)
		CO ₂ e išmetimas, t/metus	(C3)=(A3) x (B3)
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D3)
	Kitų procesų metu išsiskiriančios ŠESD	ŠESD rūšis	
		ŠESD kiekis, t/metus	(A4)
		Perskaičiavimo į CO ₂ ekvivalentą koeficientas	(B4)
		ŠESD kiekis, t CO ₂ e/metus	(C4)=(A4) x (B4)
Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis	Suvartojama elektros energija iš tinklo, MWh/metus		(A5)
	Tiekiamą elektros energiją į tinklą, MWh/metus		(AA5)
	Elektros energijos taršos faktorius, t/MWh		(B5)
	Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su elektros energija, t		(C5)=((A5)-(AA5))x(B5)
	Suvartojama šiluminė energija iš tinklo, MWh		(A6)
	Tiekiamą šilumos energiją į tinklą, MWh		(AA6)
	Šilumos energijos taršos faktorius, t/MWh		(B6)
	Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su šilumos energija, t/metus		(C6)=((A6)-(AA6))x(B6)

Galutinės energijos sąnaudos, GJ/metus		(Db)=(A1)x(D1) + (A2)x(D2) + (A3)x(D3) + (A5) - (AA5) + (A6) - (AA6)		
Visas metinis išmetamų ŠESD kiekis, t/metus		(Cb)=(C1) + (C2) + (C3) + (C4) + (C5) + (C6)		
Projektinis scenarijus				
Tiesioginis išmetamų ŠESD kiekis	CO ₂ išmetimas deginant kurą	Deginamo kuro rūšis (1)		
		Kuro sąnaudos/metus	(A1)	
		Matavimo vienetas		
		Kuro taršos faktorius	(B1)	
		CO ₂ e išmetimas, t/metus	(C1)=(A1) x (B1)	
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D1)	
		Deginamo kuro rūšis (2)		
		Kuro sąnaudos/metus	(A2)	
		Matavimo vienetas		
		Kuro taršos faktorius	(B2)	
		CO ₂ e išmetimas, t/metus	(C2)=(A2) x (B2)	
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D2)	
		Deginamo kuro rūšis (3)		
		Kuro sąnaudos/metus	(A3)	
		Matavimo vienetas		
		Kuro taršos faktorius	(B3)	
		CO ₂ e išmetimas, t/metus	(C3)=(A3) x (B3)	
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D3)	
	Kitų procesų metu išsiskiriančios ŠESD	ŠESD rūšis		
		ŠESD kiekis, t/metus	(A4)	
		Perskaičiavimo į CO ₂ ekvivalentą koeficientas	(B4)	
		ŠESD kiekis, t CO ₂ e/metus	(C4)=(A4) x (B4)	
Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis	Suvartojama elektros energija iš tinklo, MWh/metus		(A5)	
	Tiekiamą elektros energiją į tinklą, MWh/metus		(AA5)	
	Elektros energijos taršos faktorius, t/MWh		(B5)	
	Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su elektros energija, t		(C5)=((A5)-(AA5))x(B5)	
	Suvartojama šiluminė energija iš tinklo, MWh/metus		(A6)	
	Tiekiamą šilumos energiją į tinklą, MWh/metus		(AA6)	

	Šilumos energijos taršos faktorius, t/MWh	(B6)	
	Netiesioginis, išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su šilumos energija, t/metus	$(C6) = ((A6) - (AA6)) \times (B6)$	
Galutinės energijos sąnaudos, GJ/metus		$(Dp) = (A1) \times (D1) + (A2) \times (D2) + (A3) \times (D3) + ((A5) - (AA5) + (A6) - (AA6)) \times 3,6$	
Visas metinis išmetamų ŠESD kiekis, t/metus		$(Cp) = (C1) + (C2) + (C3) + (C4) + (C5) + (C6)$	
Išmetamų ŠESD kiekio sumažinimas			
Metinis ŠESD išmetimas pagal bazinį scenarijų, t CO ₂ e/metus (perkelti iš Cb)		(A)	
Metinis ŠESD išmetimas pagal projektinį scenarijų, t CO ₂ e/metus (perkelti iš Cp)		(B)	
Metinis išmetamų ŠESD kiekio sumažinimas, t CO ₂ e/metus		$(C) = (A) - (B)$	
Metinės galutinės energijos sąnaudos pagal bazinį scenarijų, GJ/metus (perkelti iš Db)		(D)	
Metinės galutinės energijos sąnaudos pagal projektinį scenarijų, GJ/metus (perkelti iš Dp)		(E)	
Metinis galutinės energijos sumažinimas, GJ/metus		$(F) = (D) - (E)$	
Vertinamasis laikotarpis, metais		(G)	
Bendras galutinės energijos sumažinimas, GJ		$(H) = (F) \times (G)$	
Bendras išmetamų ŠESD kiekio sumažinimas, t CO₂e		$(I) = (C) \times (G)$	

(Paraiškos klimato kaitos programos lėšomis finansuojamam informaciniam / tiriamajam projektui forma)

(Herbas arba prekių ženklas)

(juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų filialo pavadinimas, teisinė forma)

(įstaigos duomenys: buveinės adresas (korespondencijos adresas, jei skiriasi nuo buveinės adreso), telefono ir fakso numeriai, elektroninio pašto adresas)

Aplinkos ministerijai

**PARAIŠKA
KLIMATO KAITOS PROGRAMOS LĖŠOMIS FINANSUOJAMAM
INFORMACINIAM / TIRIAMAJAM PROJEKTUI**

_____ Nr. _____
(data)

1. PROJEKTAS

1.1. Projekto pavadinimas:
1.2. Projekto įgyvendinimo trukmė: Pradžia: ____ m. _____ d. Pabaiga: ____ m. _____ d.

2. PAREIŠKĖJAS (PROJEKTO VYKDYTOJAS)

2.1. Juridinio asmens pavadinimas, kodas:
2.2. Veikla, veiklos kodas pagal EVRK (nepildoma, jei pareiškėjas yra savivaldybė):
2.3. Buveinės adresas:
2.4. Interneto svetainės adresas:
2.5. Telefono Nr.:
2.6. El. pašto adresas:

2.7. Projekto komanda:
2.7.1. Projekto vadovas ir jo duomenys (pareigos, telefono Nr., el. pašto adresas):
2.7.2. Projekto finansininkas ir jo duomenys (pareigos, telefono Nr., el. pašto adresas):
2.7.3. Kontaktinis asmuo (jei ne projekto vadovas) ir jo duomenys (pareigos, telefono Nr., el. pašto adresas):
2.8. Steigėjai, savininkai, įmonės dalyviai (akcininkai ar akcininkų grupė, dalininkai, nariai):
2.9. Pareiškėjo metinė apyvarta / biudžetas per paskutiniuosius audituotus finansinius metus:
2.10. Darbuotojų skaičius:
2.11. Įmonės įkūrimo data:
2.12. Pareiškėjo patirtis panašiuose projektuose ar veiklos kryptyse:

3. PROJEKTO APRAŠYMAS

3.1. Projekto įgyvendinimo aplinkybės, situacijos analizė:			
3.2. Projekto esmė:			
3.3. Projekto tikslas, uždaviniai, veiklos ir numatomi projekto rezultatai (<i>konkretūs, išmatuojami ir apibrėžti laiko požiūriu</i>):			
Projekto tikslas <i>Nurodyti, ką norima pasiekti įgyvendinus projektą.</i>	Projekto uždaviniai	Projekto veiklos <i>Nurodyti, kokios veiklos yra būtinos siekiant kiekvieno konkretaus rezultato.</i>	Numatomi projekto rezultatai <i>Nurodyti, kokie tikėtini rezultatai siekiant tikslo ir kiekvieno uždavinio.</i>
	1.	1.1.	
		1.2.	
		1.3.	
	2.	2.1.	
		2.2.	
		...	
	...		
3.4. Tikslinė grupė:			

3.5. Projekto veiklų įgyvendinimo planas:													
Nr.	Veiklos	Mėnuo											
		20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__
3.6. Projekto poveikis, nauda visuomenei ir aplinkai, tvarumas / tęstinumas:													
3.7. Projekto viešinimas:													

4. PROJEKTO IŠLAIDŲ SĄMATA

Projekto išlaidos pagal atskiras veiklas	Vnt.	Vnt. kaina, Eur be PVM	Bendra kaina, Eur be PVM	Bendra kaina, Eur su PVM	Paramos lėšos, Eur	Nuosavos ir kt. lėšos, Eur	Išlaidų pagrindimas
Iš viso:							

5. PROJEKTO FINANSAVIMAS

5.1. Bendra projekto vertė, Eur:	
5.1.1. prašoma parama	
paskola	
subsidija	
5.1.2. nuosavos lėšos	
5.1.3. kiti finansavimo šaltiniai	
5.2. Paramos būtinumas (<i>pažymėti</i>): ☐ projektas nebus įgyvendintas, jei parama nebus suteikta; ☐ projektas, suteikus paramą, bus įgyvendintas platesniu mastu; ☐ suteikus paramą, pagerės projekto kokybė; ☐ suteikta parama paspartins projekto įgyvendinimą; ☐ parama neturės įtakos projekto įgyvendinimui. <i>Paaiškinkite ir pagrįskite, kokią įtaką parama darytų projektui:</i>	

6. PARAIŠKOS PRIEDAI

☐ Pareiškėjo juridinį statusą patvirtinantis dokumentas, __ lapų.

- ☐ Įmonės ar organizacijos įstatų / nuostatų / statuto kopija (išskyrus biudžetines įstaigas), _ lapų.
☐ Projekto vadovo gyvenimo aprašymas, __ lapų.
☐ Kita, __ lapų.

7. PAREIŠKĖJO PATVIRTINIMAS

Tvirtinu, kad paraiškoje ir jos prieduose pateikta informacija ir dokumentai (ir (ar) jų kopijos) yra teisingi ir atitinka Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus. Esu susipažinęs su finansavimo teikimo sąlygomis, nustatytomis Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos apraše, ir įsipareigoju jų laikytis. Sutinku, kad informacija apie mano pateiktą paraišką, nurodant pareiškėjo pavadinimą, projekto pavadinimą, paraiškos kodą ir prašomą paramos sumą, būtų skelbiama Aplinkos ministerijos interneto svetainėje ir visa su šiuo projektu susijusi informacija būtų naudojama statistikai, vertinimui ir tyrimams.

(Pareigos)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

**INFORMACINIŲ IR TIRIAMŲJŲ KLIMATO KAITOS PROJEKTŲ, FINANSUOJAMŲ IŠ KLIMATO KAITOS PROGRAMOS LĖŠŲ,
APLINKOSAUGINĖS NAUDOS KRITERIJAI**

	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus paaiškinimas	Vertinimo balai
1.	Projektas atitinka aplinkos ministro įsakymu, kuriuo tvirtinamos metinės sąmatos, nustatytas finansavimo kryptis.	Projektas turi atitikti metinėje sąmatoje ir metinę sąmatą detalizuojančiame plane nustatytą projektų finansavimo kryptį.	Vertinimo balai neskaičiuojami. Projektui neatitikus šio kriterijaus jis toliau nevertinamas.
2.	Projektas atitinka aplinkos ministro įsakymu, kuriuo tvirtinamos tinkamų projektų išlaidų kategorijos pagal Programos finansavimo kryptis, nustatytas išlaidų kategorijas.	Paraiškoje pateiktos projekto išlaidos turi atitikti teisės aktuose nustatytus tinkamų finansuoti išlaidų reikalavimus.	Vertinimo balai neskaičiuojami. Projektui neatitikus šio kriterijaus jis toliau nevertinamas.
3.	Pareiškėjas atitinka nustatytus reikalavimus, organizaciniu požiūriu yra pajėgus tinkamai ir laiku įgyvendinti teikiamą projektą.	Vertinama, ar pareiškėjas turi pakankamai patirties ir administravimo gebėjimus įgyvendinti projekte numatytas veiklas per projekto įgyvendinimo laikotarpį. Taip pat vertinama, ar pareiškėjas atitinka Tvarkos apraše ir metinę sąmatą detalizuojančiame plane nustatytus reikalavimus.	Vertinimo balai neskaičiuojami. Projektui neatitikus šio kriterijaus, jis toliau nevertinamas.
4.	Projektas atitinka Lietuvos nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijoje ir (ar) Jungtinių Tautų Bendrosios klimato kaitos konvencijoje nustatytus tikslus.	Projekto tikslai, veiklos ir uždaviniai turi atitikti nors vieną nurodytą tikslą ir jie turi būti susiję su klimato kaitos srities klausimų įgyvendinimu.	Vertinimo balai neskaičiuojami. Projektui neatitikus šio kriterijaus, jis toliau nevertinamas.
5.	Projekte siūlomi finansuoti tikslai ir sprendimai yra aiškūs, konkretūs ir įgyvendinami. Siūlomas projektas turi apibrėžtus, aiškius ir užtikrintus	Vertinama, ar pareiškėjas yra pateikęs detalias projektų sąmatas, komercinius pasiūlymus, pasirašęs sutartis ir kt. Vertinama, ar pareiškėjas užtikrina	Vertinimo balai neskaičiuojami. Projektui neatitikus šio kriterijaus, jis toliau nevertinamas.

	projekto išlaidų finansavimo šaltinius.	finansavimo šaltinį projekto daliai, kuriai neskiriama subsidija ar netinkamoms finansuoti išlaidoms padengti.	
6.	Projekte numatytas pareiškėjo įnašas į projekto finansavimą.	Pirmenybė teikiama projektams, kuriuose prisidedama savo lėšomis prie projekto tinkamų išlaidų finansavimo.	1. Jei pareiškėjas prašo 40 % arba mažiau maksimalaus skiriamos subsidijos dydžio, skiriami 4 balai. 2. Jei pareiškėjas prašo nuo 60 % iki 40 % maksimalaus skiriamos subsidijos dydžio, skiriami 3 balai. 3. Jei pareiškėjas prašo nuo 80 % iki 60 % maksimalaus skiriamos subsidijos dydžio, skiriami 2 balai. 4. Jei pareiškėjas prašo nuo 80 % iki 90 % maksimalaus skiriamos subsidijos dydžio (kai subsidija galima iki 100 %), skiriamas 1 balas. 5. Jei pareiškėjas prašo nuo 90 % iki 100 % maksimalaus skiriamos subsidijos dydžio (kai subsidija galima iki 100 %), skiriama 0 balų.
7.	Projekte bus siekiama naudoti inovatyvius tyrimo metodus ir problemos sprendimus.	Vertinama, ar projekte užsibrėžtiems rezultatams pasiekti bus naudojami inovatyvūs sprendimo ar tyrimo metodai / būdai. Vertinama planuojamojo įgyvendinti projekto užsibrėžtų tikslų, uždavinių mokslinė pridėtinė vertė.	1. Jei pareiškėjas ketina panaudoti inovatyvius, niekur netaikytus tyrimo metodus ar problemos sprendimo būdus, skiriami 3 balai. 2. Jei pareiškėjas ketina naudoti iš dalies inovatyvius tyrimo metodus ar sprendimo būdus, skiriamas 1 balas. 3. Jei pareiškėjas ketina naudoti jau išbandytus tyrimo metodus ar problemos sprendimo būdus, skiriama 0 balų.
9.	Projekto tikslai, veiklos ir uždaviniai prisidės prie socialinės naudos kūrimo.	Vertinama, ar planuojamojo įgyvendinti projekto metu ar jį įgyvendinus bus pasiekta pridėtinė vertė visuomenės švietimo ir informacijos didinimo klimato kaitos klausimais.	1. Jei projektas prisidės prie socialinės naudos kūrimo, skiriami 2 balai. 2. Jei projektas iš dalies prisidės prie socialinės naudos kūrimo, skiriamas 1 balas.

			3. Jei projektas neprisidės prie socialinės naudos kūrimo, skiriama 0 balų.
10.	Įgyvendinant projektą, bus siekiama pritraukti įvairių sričių specialistų.	Vertinama, ar projektui įgyvendinti bus kviečiami įvairių sričių specialistai / atstovai iš privataus sektoriaus, valstybinių ar savivaldybės institucijų, nevyriausybinių organizacijų ar mokslo ar švietimo įstaigų.	Jeigu projekte dalyvauja nors 2 atstovai iš skirtingų sričių / institucijų, skiriamas 1 balas.
11.	Įgyvendinant projektą bus užtikrinamas aukštos kvalifikacijos ekspertų/ specialistų dalyvavimas.	Vertinama, ar projekte dalyvaujančių ekspertų / specialistų kvalifikacija ir (ar) patirtis pakankama, kad būtų sėkmingai įgyvendintas projektas.	1. Jei projekte dalyvauja daugiau kaip pusė visų ekspertų, turinčių nors 10 metų patirties atitinkamoje srityje, skiriami 6 balai. 2. Jei projekte dalyvauja ne mažiau kaip pusė visų ekspertų, turinčių nors 10 metų patirties atitinkamoje srityje, skiriami 4 balai. 3. Jei projekte dalyvauja ne mažiau kaip pusė visų ekspertų, turinčių nors 5 metų patirties atitinkamoje srityje, skiriama 2 balai.
12.	Projekte naudotų rezultatų ir metodų taikymo galimybių užtikrinimas. Projekto tęstinumas.	Vertinamas projekto rezultatų ir metodų pritaikomumas kituose projektuose, sektoriuose ir (ar) įgyvendinant klimato valdymo politikos strategiją.	1. Jei yra galimybė taikyti projekto rezultatus ar metodus, skiriama 3 balai. 2. Jei yra galimybė iš dalies taikyti projekto rezultatus ar metodus, skiriama 1 balas. 3. Jei nėra galimybės taikyti projekto rezultatų ar metodų, skiriama 0 balų.

(Informacinio / tiriamojo projekto galutinės įgyvendinimo ataskaitos forma)

(Herbas arba prekių ženklas)

(juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų filialo pavadinimas, teisinė forma)

(įstaigos duomenys: buveinės adresas (korespondencijos adresas, jei skiriasi nuo buveinės adreso), telefono ir fakso numeriai, elektroninio pašto adresas)

Aplinkos ministerijai

INFORMACINIO / TIRIAMOJO PROJEKTO GALUTINĖ ĮGYVENDINIMO ATASKAITA

(data) Nr. _____

I. BENDRA INFORMACIJA

1.1. Projekto finansavimo sutarties data, Nr.	
1.2. Projekto pavadinimas	
1.3. Pareiškėjas	
1.3.1. juridinio asmens pavadinimas ir kodas	
1.3.2. adresas	
1.3.3. interneto svetainės adresas <i>(jeigu yra)</i>	
1.3.4. projekto vadovo duomenys: vardas ir pavardė telefono Nr. mobiliojo telefono Nr. elektroninio pašto adresas	
1.3.5. kontaktinio asmens duomenys <i>(jeigu ne projekto vadovas)</i> : vardas ir pavardė telefono Nr. mobiliojo telefono Nr. elektroninio pašto adresas	
1.4. Projekto vykdymo laikotarpis	nuo 20__-__-__ iki 20__-__-__
1.5. Bendra projekto vertė, Eur	nurodyta finansavimo sutartyje: faktinė:
1.5.1. parama Klimato kaitos programos lėšomis, Eur	paskola; subsidija <i>(pažymėti tinkamai)</i> nurodyta finansavimo sutartyje: panaudotos lėšos:

1.5.2. banko paskola, Eur	
1.5.3. nuosavos lėšos, Eur	
1.5.4. kiti finansavimo šaltiniai, Eur	
1.6. Projekto vykdymo ataskaitos gavimo institucijoje data (pildo institucija)	

II. DALYKINĖ ATASKAITA

2.1. Projekto apibendrinimas

Užpildyti toliau pateiktą lentelę.

Nr.	Tikslai	Uždaviniai	Veiklos <i>pagal projekto veiklų įgyvendinimo grafiką (finansavimo sutarties priedą Nr. 3)</i>	Pasiekti rezultatai

2.2. Projekto veiksmingumas

Nurodyti, kaip pasiekti planuoti projekto tikslai ir uždaviniai; ar pasiekti numatyti rezultatai ir kaip jie atitiko numatytus tikslus, uždavinius; kokios ir kaip įgyvendintos finansavimo sutarties 3 priede įvardytos veiklos; ar veiklos buvo organizuotos tinkamai.

2.3. Projekto poveikis ir tvarumas

Nurodyti, kokią naudą projekto įgyvendinimas ir jo rezultatai turės visuomenei ir aplinkai.

2.4. Projekto valdymas

Įvertinti projekto organizacinę struktūrą, komandą: kokios buvo projekto dalyvių (projekto vykdytojų, vadovo, ekspertų ir kitų) funkcijos; kokiais kriterijais vadovaujantis jie pasirinkti, kaip jiems sekėsi atlikti funkcijas; kas būtų tobulintina valdant projektą ateityje.

2.5. Projekto viešinimas

Nurodyti, kokiomis priemonėmis buvo užtikrintas projekto viešinimas ir sklaida.

2.6. Finansiniai aspektai

Nurodyti, ar lėšos buvo naudojamos projekto veikloms įgyvendinti ir tikslams pasiekti, kaip numatyta projekto paraiškoje ir finansavimo sutartyje; ar atitiko ekonomiškumo principą; kokios buvo įgyvendintos papildomos veiklos (jeigu buvo); paaiškinti ir argumentuoti biudžeto pakeitimus; ar buvo užtikrintas numatytas projekto finansavimas iš kitų finansavimo šaltinių (paskolos, nuosavų lėšų ar kt.) ir kokios veiklos jomis finansuotos.

2.7. Išmoktos pamokos ir planai ateičiai

Nurodyti teigiamą ir neigiamą projekto įgyvendinimo patirtį, pateikti rekomendacijas, kaip kilusias problemas galima būtų spręsti ateityje vykdant panašius projektus; pateikti pasiūlymus kitam projekto etapui (jeigu tikslinga).

(Pareigos)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

Klimato kaitos programos
lėšų naudojimo tvarkos aprašo
6 priedas

(Mokėjimo prašymo informacinio / tiriamojo projekto subsidijai ar kompensacinei išmokai gauti forma)

(Herbas arba prekių ženklas)

(juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų filialo pavadinimas, teisinė forma)

(įstaigos duomenys: buveinės adresas (korespondencijos adresas, jei skiriasi nuo buveinės adreso), telefono ir fakso numeriai, elektroninio pašto adresas)

Aplinkos ministerijai

**MOKĖJIMO PRAŠYMAS INFORMACINIO / TIRIAMOJO PROJEKTO SUBSIDIJAI AR
KOMPENSACINEI IŠMOKAI GAUTI**

_____ Nr. _____
(data)

1. Pareiškėjo duomenys:	1.1. Juridinio asmens pavadinimas	
	1.2. Buveinės adresas	
	1.3. Juridinio asmens kodas	
	1.4. Atsiskaitomosios (projekto) sąskaitos numeris	
2. Projekto pavadinimas		
3. Laikotarpis, kuriam teikiamas mokėjimo prašymas	nuo	iki
4. Mokėjimo prašymo tipas	☐ tarpinis	☐ galutinis
5. Bendra laikotarpiui prašoma subsidijos suma, Eur		
6. Bendra prašoma kompensacinės išmokos suma, Eur		

7. Su mokėjimo prašymu pateikiami šie priedai (pažymėti reikalingą):

- ☐ Projekto išlaidos, __ lapai (-ų).
- ☐ Projekto įgyvendinimo eiga, __ lapai (-ų).
- ☐ Išlaidas pagrindžiantys ir apmokėjimą įrodantys dokumentai, __ lapai (-ų).

8. Patvirtinu, kad šiame mokėjimo prašyme nurodyti duomenys yra teisingi.

(Pareigos)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

PROJEKTO IŠLAIDOS

Nr.	Išlaidų pavadinimas (pagal projekto sąmatą) ir išlaidų kategorijos	Tiekėjo duomenys: juridinio asmens pavadinimas ar fizinio asmens vardas, pavardė, kodas	Išlaidas pagrindžiantys dokumentai				Išlaidų apmokėjimą įrodantys dokumentai				Tinkamos finansuoti išlaidos, Eur	Netinkamos finansuoti išlaidos, Eur	Subsidija, Eur	Pastabos / komentarai
			dokumento pavadinimas	serija, Nr.	data	suma, Eur	dokumento pavadinimas	serija, Nr.	data	suma, Eur				
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Iš viso:														

PROJEKTO ĮGYVENDINIMO EIGA

Nr.	Projekto veiklos (pagal projekto sąmatą)	Projekto veiklų datos		Atlikti darbai		Pastabos / komentarai
		pradžia	pabaiga	iš viso	per ataskaitinį laikotarpį	
1	2	3	4	5	6	7

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, Žin., 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos
specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-827](#), 2011-10-28, Žin., 2011, Nr. 131-6254 (2011-11-04), i. k. 111301MISAK00D1-827
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos
specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-24](#), 2012-01-11, Žin., 2012, Nr. 8-297 (2012-01-14), i. k. 112301MISAK00D1-24
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos
specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-207](#), 2012-03-07, Žin., 2012, Nr. 30-1416 (2012-03-10), i. k. 112301MISAK00D1-207
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos
specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, Žin., 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos
specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-751](#), 2012-09-18, Žin., 2012, Nr. 109-5538 (2012-09-21), i. k. 112301MISAK00D1-751
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos
specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-951](#), 2012-11-20, Žin., 2012, Nr. 136-7002 (2012-11-24), i. k. 112301MISAK00D1-951

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, Žin., 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-1053](#), 2014-12-19, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20599

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-58](#), 2016-01-29, paskelbta TAR 2016-02-19, i. k. 2016-03176

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

13.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-561](#), 2017-06-28, paskelbta TAR 2017-06-28, i. k. 2017-10908

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

14.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-252](#), 2018-03-30, paskelbta TAR 2018-04-05, i. k. 2018-05408

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

15.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-664](#), 2018-07-05, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11741

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

16.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-912](#), 2018-10-26, paskelbta TAR 2018-10-31, i. k. 2018-17511

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

17.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-266](#), 2019-05-06, paskelbta TAR 2019-05-07, i. k. 2019-07360

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

18.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-661](#), 2019-11-06, paskelbta TAR 2019-11-06, i. k. 2019-17759

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo